

Taxa postala plättta in num No. 244716/929.	Szerkesztőség és kiadóhiva- tal: Cluj, Str. Baron L. Pop
---	---

10. Telefon: 18-60. Előfizetési árak:
Havonta 110, negyedévre 320, fél-
évre 600, egészévre 1200 lej. Kül-
földre: Havonta 2, negyedévre 6,
félre 12, egészévre 20 dollár. —
Hirdetések díjszabás szerint. — Az
„UJ KELET” a transilvaniai és
banati zsidóság egyetlen napilap-
ja. Cikkeink utányomását csak a
forrás megjelölésével engedjük meg.

UJ KELET

ZSIDÓ NAPILAP

Director-Főszer-
kesztő: Dr. Mar-
ton Ernő, Admi-
nistrator delegat si girant responsa-
bil-Felelős igazgató: Schwartz Endre,
Proprietar—Tulajdonos: Fraternitas
S.A.R. de Editoria. Registrul publica-
tionalor perioadice No. 43. Dos. 889.
1938. Tribunalul Cluj, Secția III.

Csüförtök, március 9.
1939—5699. Adar 18.
XXII. évfolyam, 56. szám.

A patriárka-miniszterelnök holtteste a cannes-i ravatalon

Holnap gyászistentisztelet Cannes-ban, amelyen a francia kormány is képviselteti magát

Cannes, március 8. Darbou, a tengeri
Alpesek környékének prefektusa, kedden
megjelent a Fregata-villában és miután tisz-
telgett az elhunyt patriárka ravatala előtt,
közvetítette a francia kormány és Bonnet
külgyminiszter részvétét a román nemzetet
ért gyász felett. Délután négy óraker meg-
történt a patriárka temetékének bebalzsamo-
zása, majd Emilian püspök, a patriárka uno-
kájának, Grigorie püspöknek és Teodor és
Bobolof párizsi görögkeleti lelkészek segéd-
letével a holttestet üvegkoporsóba zárták. A
patriárkát magas rangjának megfelelő vise-
letbe öltöztették, egymásba kulcsolt kezében
kereszt, mellén pedig a Megváltó képét viselő
érem díszleg. Még a keddi nap folyamán
átszállították a koporsót a cannesi görög-
keleti templomba, ahol febravatalozták.

A francia kormány képviselteti
magát a gyászistentiszteleten

Párizs, március 8. Csütörtökön délelőtt 11
óraker a cannesi görögkeleti templomban
gyászistentiszteletet tartanak. A gyászisten-
tiszteleten a francia kormány Pate Notre
nemzetgazdasági miniszterrel képviselteti
magát.

Csütörtökön a patriárka holttestét vonatra
teszik, hogy hazaszállítsák Romániába.
Minden állomáson, ahol keresztülhalad a patri-
árka holttestét vivő vonat, gyászistentisz-
teletet rendeznek.

A patriárka holttestét hozó vasúti kocsit
csütörtökön csatolják a milánói Rapid vonat-
hoz. Milánótól kezdve Zombolyáig a Simplon
expresszel fogják szállítani. A holttestet hozó
vonat Jugoszlávia néhány állomásán meg fog
állni és a görögkeleti egyház lelkészei
gyászistentiszteletet tartanak. A vonat meg-
áll a Bánát és Muntenia nagyobb állomásain,
ahol a polgári és katonai hatóságok vezetői,
a helyi lelkészi kar, az országőrök, az iskolák
növényékei, valamint a hívők fogadják a
holttestet hozó vonatot. Lugoson különleges
pompával fogják megrendezni az állomáson
a gyászistentiszteletet, tekintve, hogy Miron
Cristea annak idején karánsebesi püspök
volt. A halottas vonat szombaton reggel ér-
kezik Bucurestibe a Gara de Nordra. A Gara
de Nord egyik termét kápolnának rendezik
be, ahol a patriárka holttestét vasárnap reg-
geli febravatalozzák. A ravatal mellett lel-
készek tartanak díszorszót. Vasárnap reggel
gyászmenet kíséretében átszállítják a patri-
árka holttestét a patriárkátusra, ahol két
napra febravatalozzák.

A gyászmenet összeállításá

A gyászmenetben előhaladnak a püspökök,
valamint az ungvroviai egyházi kerülethez
tartozó főpapok, a fővárosi lelkészek, az or-
szág papjainak lelkészedegátusai, a szerze-
tesrendek és apácarendek főnökei és főnöke-
női. A halottas kocsit követik öfelsége, a
király képviselője, a királyi tanácsosok, a
kormány tagjai, a polgári és katonai ható-
ságok vezetői, valamint a Román Akadémia
kiküldöttjei.

Hivatali és iskolai szünet a
temetés napján

A patriárka temetése napján, amely előre-
láthatólag kedden lesz, az összes hivatalok
és iskolák szünetet tartanak.

Nicodim metropolita vezeti a
patriárkátus ügyeit

Bucuresti, március 8. Nicodim, Moldova
metropolitája ma a fővárosba érkezett és
átvette a patriárkátus folyó ügyeinek irányítá-
sát.

A szent szinódus tagjai a patriárka teme-
tése után azonnal összeülnek, hogy kijelöljék
a patriárkai teendők ideiglenes megbízottját
az új patriárka megválasztásáig.

Dr Zigre kultuszminiszter és Nae Popescu
államtitkár ma délelőtti leltárt készítettek a
patriárka után maradt vagyontárgyakról.

Tatar királyi helytartó részvét-
táviratai

Coriolan Tataru dr királyi helytartó Miron
Cristea patriárka-miniszterelnök elhunytá

alkalmából részvétáviratot küldött a minisz-
terelnökséghez, Armand Calinescu miniszter-
elnökhöz és a patriárkátushoz.

A patriárkátushoz küldött távirat szövege
a következő:

„A váratlan halál, amely az or-
szágtól távol elragadta az ortodox
egyház patriárkáját és a román kor-
mány fejét, lesújtotta és gyászba bo-
ritotta a nemzet lelkét, amelynek
szolgálatában életét olyan nagylelkű-
séggel, lendülettel és örök fiatalság-
gal áldozta utolsó lehelletéig. Szamos
tartomány lakossága mely meg-
hatottsággal vesz részt a háttartalan
gyászban, amely az egész országot
beborította és hódolattal és áhitato-
san borult le annak emléke előtt, aki
belevéste nevét a történelembe, min-
dig élő képe maradt a rendíthetetlen
hitnek és példaképe az alkotó munká-
nak, a bölcseségnek, a cselekvő
hazafiaságnak és a ragyogó ere-
nyeknek”.

Armand Calinescu miniszterelnökhöz a kö-
vetkező részvétáviratot küldötte Tataru
helytartó:

„Ezekben a történelmi pillanatok-
ban, amikor öfelsége II. Károly
király Önt választotta a patriárka-
nak, ennek a nagy államférfinak
utódjául, akinek váratlan halála
mely gyászba borította az egész

nemzetet, Szamos tartomány lakos-
sága a hűség és a ragaszkodás üze-
netét küldi Excelenciának, a trón
első tanácsosának, kifejezve tiszte-
letteljes szerencsekívánatait és biz-
tosítva Önt teljes engedelmességéről
és együttműködéséről a nemzeti ujja-
születés munkájának teljesítéséért”.

A miniszterelnökséghez intézett távirat
szövege a következő:

„A trón első tanácsosának s az or-
todox egyház patriárkájának az or-
szágtól távol bekövetkezett halála
lesújtó híre egyesítette a román lelki-
ismeretet, amely a mély és határtalan
fájdalomnak ugyanazzal az érze-
sével borult gyászba mindenütt. Szamos
tartomány lakossága mely meg-
indultsággal vesz részt a gyászban,
amely az egész nemzetet elborította
s tisztelettel és elismeréssel borult le
a patriárka, a nagy államférfi emléke
előtt, aki a legnehezebb időkben az
áldozat páratlan szellemét áthatva,
lendülettel és erővel állott a nemzet
szolgálatába és új utakat nyitott meg
a boldog jövő felé”.

Március 13-ikára hívták össze
a szent szinódust

Bucuresti, március 8. A mai nap folya-
matán megszerkesztették a szent szinódus
március 13-ikára összehívó királyi leiratot.

A spanyol nemzet- védelmi tanács leverte a zendülést

és folytatja erőfeszítéseit a „méltó és becsületes béke”
megteremtésére

Roosevelt kijelentette, hogy az USA nem ismeri el Franco kormányát

Washington, március 8. Roosevelt, az
Egyesült Államok köztársasági elnöke teg-
nap szenzációs nyilatkozatot adott a sajtó
képviseleinek. Kijelentette: annak ellené-
re, hogy Anglia és Franciaország, valamint
más államok is elismerték Franco kormá-
nyát, az Unió megtagadja ezt és továbbra
is a köztársasági kormányt tartja Spanyol-
ország egyedüli hivatalos képviselőjének.

A madridi nemzetvédelmi tanács
nyilatkozata a kommunisták láza-
dásáról

Madridból jelentik, hogy a nemzetvédel-
mi tanács környezetében így összegezik a
legutóbbi eseményeket:

Bizonyos kommunista tüzfészek ellen-
kezése a nemzetvédelmi tanáccsal, bizo-
nyítja a kommunista vezetők bűnösségét,
akik pártjukat és nem az ország érdekeit
védték és most sem hajlandók elhagyni
azokat a középületeket, amiket megerősít-
tek. Ez bizonyítja, hogy kezükbe akar-
ják keríteni az ország vezetését. Két évig
folytatták aláaknázó tevékenységüket, fő-
leg a hadseregben és a kommunisták több
vezetője a vörös diktatúrának kedvezett.
Ezen magatartásuk zavargásokat váltott

ki. Egyes szocialisták a proletáriátus egy-
séges pártját akarták létrehozni, tisztán
szocialista színezetet adva mozgalmuknak.
A kommunista propaganda csúcspontját
Negrin államcsínyében érte volna el, aki a
kommunistáknak a hatóságok elére való
kinevezését kezdeményezte több városban.
Ez az intézkedés vezetett a Cassado és
Basterio által szervezett államcsínyre, akik
Miaja tábornok támogatásával, maguk
mögé sorakoztatták fel a kommunizmussal
ellenkező összes szervezeteket, amelyek bé-
két kívánnak. A főváros majdnem normá-
lis képet mutat.

A köztársasági repülők a kom-
munisták tüzfészeket bombázták

Madridból jelentik, hogy az ottani rádió-
állomás a nemzetvédelmi tanács olyértelmű
jelentését közölte, hogy a köztársasági repü-
lők könnyebben bombázták a kommunista
tüzfészeket, amelyek a jelenlegi köztársasá-
gi rezsim ellen harcolnak.

A tanács mindenkit felszólít, csatlakozzék
hozzá és ne harcoljon a kommunista eszmék-
ért, amelyek nem lehetnek az igazi spanyo-
lok eszméi.

A köztársasági területen egyetlen kormány
van, a nemzetvédelmi tanács — jelentette ki
(Folytatása a nyolcadik oldalon.)

VILAG TUKER

A hatvan éves Ruthenberg

Dántól Bersébáig, Gileadtól a tengerig, az
egész kis ország összes települési pontjain,
ahol már három esztendeje folyik a birkózás
az éjszaka leple alatt támadó ellenséggel,
minden világítótorony ormáról messze su-
gárzó fénykévek hirdetik nemcsak szimbó-
lumnként, de ténylegesen is: „Jo janum somer
Jiszrael” — nem alszik Jiszrael öre. A
hegyek és völgyek mélyein széterpeszkedő,
haláltrejegető éjszakák elszántan üldöző
fénykévek minden sugara közös harcot viv
Sáron és Galil fiaival a sötétség megszállt-
jai ellen és minduntalan emlékeztetése idézi
a palesztinai zsidónak — akár fénye mellett
virrasztja át az éjszakát, akár védelmének
tudatában hajta nyugvóra napi munkától
fáradt testét — egy fogalomvá vált férfi
névét. Ez a férfi: Pinchasz Ruthenberg, aki
most töltötte be 60-ik életévét.

A palesztinai jisuv „a fény adományozója-
nak” kijáró melegséggel és szeretettel ünne-
pelte meg kedvenc fiának hat évtizedes,
élményekben és érdemekben gazdag életét.
A lapok hosszú cikkeiben, a Haarec külön
ünnepi számmal, adóztott az ünnepeket nagy
egyéniségének és nem maradtak el a galuti
zsidó közületek jókívánatai sem. A sok
neves és névtelen ember szeretet-megnyilvá-
nulása között találtuk Weizmann professzor,
James de Rothschild és Mrs. Dugdale meleg
sorait. Tel-Aviv diszpolgárává választotta, a
Keren Kajemet pedig Chanita közelében er-
dővel örökíti meg a jisuv nagy fiának nevét.

Ruthenberg egyéniségét éles megvilágítá-
ba helyezi az a kétféle mód, ahogyan őt a
zsidó élet kiválasztottjai és az egyszerű pa-
lesztinai polgárok ünnepeleik. Míg a ki-
választottak szeretete Ruthenberg eleven, élő
egyéniségét vette körül, addig a tömegek
szinte vallásos tisztelete a világosság e bő-
kezű nábojja által teremtett művel azono-
sult, az elvont fogalomnak szült.

A palesztinai jisuv szemében Ruthenberg
inkább fogalom, mint élő lény. Ő maga a
világosság, vagy legalább is a forrása. A
tömegek tudatában, alkotásának nagysága
foglalta el az ő emberi valóságát megillető
helyet. Tudvalevő, hogy amikor áramzavar
lép fel az ország területén, a gyerekszáj így
kiált fel: „Ruthenberg rosszkalkodik” s né-
hány perc múlva csillogó szemekkel őri,
mert Ruthenberg „rendbejött”. Az ország
villamosításának műve Ruthenberg méltán
tette legendás alakká, de nemcsak őt, hanem
a zsidó munkást is, hisz az országépítés haj-
nalának korszakában a Ruthenberg-mű egyet
jelent a chalucci megvalósítások erőpróbá-
jával.

Ruthenberg művének és nevének varázsa
még ma is eleven, az ország legjobb fiatal-
jainak ezrei büszkének arra, hogy az általa
teremtett erőművek munkásai lehetnek és
jöllehet csak kevesen ismerték meg szemé-
lyesen, valamennyiüket áthatotta az ő erős
egyénisége és acélos akarata.

Ez az ember husz esztendő óta a jisuv
egyik központi alakja. Egyéniségének bélye-
gét rányomta az ország egész gazdasági éle-
tére és a cionizmus minden politikai megnyi-
latkozására — szöszékek és népgyűlések nél-
kül. A mai napig sem vallhatta egy párt
sem magának s bár a hírvén szármayára
kaptak, láthatatlan tudott maradni. Mi mást
bizonyít ez, mint lényé rendkívüliségét és
páratlan függetlenségét! Olyan kicsi a mi
országunk és a nagy nyilvánosság előtt folyik
le minden, hogy méltán keressük ennek az
embernek a titkát, amivel meg tudta őrizni
függetlenségét és amivel el tudott őrizni
saját világába, hogy megalkossa művét.

Mindez a szigorú önménevelés eredménye.
Ruthenberg jellemvonásait nem annyira a
szülői háztól és iskolától, mint inkább az élet-
ből és a saját gondolati vívódásaiból sze-
rezte. Gyermekkorá óta a szakadatlan
munka embereként az eljövendő hivatás tu-
datában vállalta a legnehezebb feladatokat.
Így fegyelmelte magát azzá a csodálatos
teremtő egyéniséggé, aki a legtermészeteseb-
ben a lemondás minden fájdalma nélkül tu-
dott visszavonulni a cselekvés személytelen-
ségébe.

Pinchasz Ruthenberg 1879-ben született
Oroszországban, a Poltava tartománybeli
Romny községben. Szülei házában szigorú
tisztelben tartották a Tant és az ősi hagyomá-
nyokat. Ruthenbergnek a vele egykoruak-
hoz hasonlóan az első iskolája a „cheder”.
Életútját azonban az döntötte el, hogy szü-
lei 11 éves korában beírták a reáliskolá-
zumba. Fiatal lelke itt ismerkedett meg a
szocialista tanításokkal s csakhamar fanat-
ikusan veti magát a forradalmi ifjúság főid-

latti mozgalmába. Antiszemita tanárai, akik ébren tartották benne származása tudatát, így még inkább megnevezették napjait. Korán megnyilvánuló számtani képessége és éles értelme azonban fényes sikert biztosított számára az érettségi vizsgán. 13 éves korában, miután sikerrel megálta helyét a zsidók érvényesülési útjába állított versenyvizsgán, a pétervári műegyetemre került, ahol zseniális mérnök képezték.

Közben élnék forradalmi tevékenységet fejt ki, amiért többször bebörtönlék. 1905-ben részt vett a Gapon lelkész által rendezett forradalmi felvonuláson, amely „a véres vasárnap” lapját írta be az orosz történelembe. Amikor később minden kétséget kizáróan kiderült, hogy Gapon a cári rendszer „agent provocateur”-je volt és ezért a forradalmi mozgalom halálra ítélte, Ruthenberget bizták meg a bosszúállás megszervezésével.

Tanulmányai befejezése után a kezében levő diplomával nem tudott mihez kezdeni. Ezidőtájt a zsidó ifjak számára lehetetlen volt az érvényesülés Oroszországban. Így ő is külföldre ment. Olaszországban telepedett le. Az ismeretlenségéből Nyugat-Európába szakadt ifjú előtt, jóllehet nem is volt olasz állampolgár, képessége révén, mintegy varázsszóra megnyitják az összes kapuk. Fontos villamosítási megbízásokat kap, folyamok és vízvezetékek szabályozásával bízzák meg.

Ruthenberg a pályafutás éve alatt sem feledkezett meg zsidóságáról. Népeket ügyét mindig közel érezte szívéhez. Már pétervári műegyetemi hallgató korában zsidó világkongresszusról álmodott. Amikor a világ-háború elején elhagyta Olaszországot és Amerikába ment, úgy látszott, hogy élete egészen új, talán legtermékenyebb korszaka következik. A háború és a velejáró tanulságok mélyen átértékelték gondolatvilágát. Az orosz forradalmárból a zsidó újjáélesztés harcosa lesz, a kozmopolita zsidó átalakult nemzet zsidóvá. Belép a Poaléj Cion pártba és „Der jüdische Kongress” címen lapot ad ki. 1915-ben megjelenik „A zsidó nép nemzeti újjáélesztése” című röpirat, amelyben olyan tervek megvalósítását javasolja, amelyekért a cionizmus vezetői már évek óta küzdenek. Palesztinánál égő fiatalos energiáit tettéváltásában azonban megakadályozza az orosz forradalom kitérője. Ruthenberg ekkor úgy érzi, hogy helye régi küzdőtársai mellett van, ha csak töredékét akarja megmenteni azoknak az egykori igazságáról és szebb világról szóló álmoknak, amiket ebben az időben éppen a vezetők áldoznak fel. Forró napok következnek.

Kerenszki az északi tartományok vezetőjévé nevezi ki és az októberi forradalom napjai alatt részt vesz abban a teljhatalmu direktóriumban, amely a bolsevikiek elleni végső ellenállást szervezte. Ruthenberg vállalkozását ez egyszer nem kísérte szerencse. A bolsevikiek levették a Kerenszki-kormányt és meghódították egész Oroszországot. Ruthenberget az új rendszer a híres Péter-Pál erődbe zárja. A közben féktelenül tomboló terror végleg kiölte a lelkiélet ifjúkori hitét.

Moszkvából, Kíev és Odesszán keresztül, Palesztinába szökik. Gondolatai világában már régen tisztázta ezt az utat, de annál kevésbé voltak előkészítve technikai feltételei. Az ország villamosítására kidolgozott és a mandatárius hatalom által hosszas tárgyalások után engedélyezett nagyszabású villamosítási terv megvalósításához a fontok millióira volt szükség. Itt nyilvánult meg újból Ruthenberg egyéniségének szuggesztív ereje. Miután 1923-ban a palesztinai hivatalos lapban megjelenik a végzés az ország villamosításának koncesszionálásáról, támogatók és ajánló levelek nélkül jelenik meg a londoni Cityn és egyedül az a hangjából kiessendülő öntudat, hogy ezerszer többet adhat, mint amennyit kér, győzelemre segítette ügyét még a száraz pénzemberek előtt is. Rövidesen megalakul a 1.000.000 font alapítókével rendelkező „Palestine Electric Corporation”. Hiábavaló volt az arabok tiltakozása és fenyegetőzése, hogy az építési munkálatokat szabotálni és a társaságot bojkotálni fogják, tüstént ezután megkezdődött a mű gyakorlati kivitele. Csak akik már akkor Palesztinában éltek és ismerték az ország gazdasági viszonyait, csak azok érthették meg azt a felvillanyozó áramot, amely terveinek hallatára — még sokkai a villamos-mű felállítására előtt — az egész jisivot átjárta.

Ruthenberg tervének magva az a megmondás, hogy Palesztinában, ahol az esőzés pár téli hónapra korlátozódik, a vízvezetékek kihasználását csak megfelelő vízpótlékok biztosítása teszi lehetővé. Terve tehát két részből áll: az első az ország folyamainak természeti adottságait használta ki; a második rész az ország klimatikus viszonyai folytán előálló hiányosságok kiegészítésével foglalkozott. Ismeretes, hogy a Jordán, amely a világ egyik legerdekesebb folyama Bániász községénél kb. 1000 méter magasságban ered a tenger színe felett, utjának végpontjánál, a Holttengerbe ömlésénél azonban már 400 méterrel esik a tenger szintje alá. Ez a 1400 méteres nivósüllyedés szeszélyesen áramló, sebesvízi folyamává teszi a Jordánt, amely így különösen alkalmas villamosági kihasználásra. Ruthenberg elsősorban azt az ötven méter magas vízvezetést használta ki áramfejlesztésre, amelyet a Jordán a Tibériás tó és Dschir-el-Mudschámieh község között képez.

Azok számára, akik a gigantikus mű megvalósításában részt vettek, feledhetetlen marad az az ünnepnap, amikor az éjszakában Tel-Avivot és vidékét először fűdették meg a villanyfény sugarai. A megvalósítók

táborában szárnyalt a dal: „Áldott legyen ki mondotta: legyen világosság!”.

Es azóta is, mint láncszemek fűződnek Ruthenberg nevéhez az ország összes jelentős, újabb megvalósításai: a telavivi kikötő, a zsidó tengeri hajózási műve, stb. Teremtő ereje mindenből kivészi részét. Az irányában megnyilatkozó közbizalom pedig az ország válságos pillanataiban feléje fordul és a legkomolyabb politikai megbízásokat elvégzésére kéri fel. Az 1929-es zavargások után a Vaad Leumi elnökévé választják, titkos személyi megbízásokat teljesít és Weizmann lemondása után, a Cionista Világszervezet komoly elnökjelöltjeként emlegették.

Ruthen talan su megmarra sem emlí érhét gár életpálya amit emb fejtése, hogy Ruthenberg szet harrónikusn egyesítette az álmokat és a földi világszervezetet.

Ruthenberg neve megszűnt személynév lenni. Erec Jiszraelben vele jelölik meg a fényt és az erőt. Az egész zsidó néppel együtt hiszik, hogy még hosszú és termékeny esztendőig!

Gärtner Mose

A fővárosi lapok dr. Gaster londoni főrabbi haláláról

Bucuresti, március 8. A fővárosi román lapok nagy cikkekben parentálják el dr. M. Gaster londoni főrabbit, aki egy szakadatlan munkában eltöltött élet után, nyolcvannegy éves korában halt meg.

A *Timpul*, amely tudvalevőleg Gafencu külügyminiszter alapítása, tegnap már megemlékezett Gaster haláláról, ma újabb cikket szentel a kiváló tudós emlékének.

„Dr. M. Gaster, az agg zsidó tudós, a román tudományos akadémia tiszteletbeli tagja, az oxfordi egyetem magántanára, a kiváló filológus és számos, a román folklorról szóló munka szerzője, hirtelen meghalt, amikor automobilon a Reading-egyetem felé tartott, hogy ott előadást tartson a román irodalomról.

Bár erősen gyöngékedett, mégis ragaszkodott ahhoz, hogy a tervezett előadást megtartsa, amellyel Románia iránti szeretetének akart kifejezést adni.

Az egyetemen hasztalanul várták Gaster doktort, aki az autóban csendesen elszenderült. Helyette az előadást Peel professzor tartotta meg, aki nem tudta, hogy az eredeti előadó milyen drámai körülmények között halt meg. A *Times* mai számában hosszú nekrológot közöl Gasterről, a tudósról és megemlíti, hogy tula a cionista mozgalommal való kapcsolatán és a zsidó világgal való egybeforrottságával, mindig meleg szeretettel viseltetett származási országával, Romániával szemben.

Gaster főrabbi — folytatja tovább cikket a *Timpul*, — Romániában született 1856-ban. Tanulmányait az országban és a külföldön folytatta és a filológiában, valamint a román irodalom történetében specializálta magát. 1880-ban előadásokat tartott a bucaresti egyetemen. 1885-ben olyan körülmények között kellett elhagynia az országot, amelyeket később a román hivatalosság reparált. Londonban telepedett le, ahol tovább folytatta filológiai és folklorisztikus tanulmányait. Harmincegy esztendővel ama rendelet után, amely az országból való elutazásra kényszerítette, a román akadémia 1929-ben tiszteletbeli tagjává választotta. Gaster dr. nagy publicisztikai tevékenységet fejtett ki Londonban, ahol a spanyol hitközség főrabbija volt, hosszú időn keresztül a brit folklorisztikus társaság elnöki székét is ő töltötte be. Fényes működését nem kevesebb, mint 250 nyomtatott mű jelzi, amelyek közül a legfontosabbak: „A román irodalom” (1882), „Apokrifek a román irodalomban” (1883), „Román kresztomácia” (1891), „Az angol nevelés” (1895), „A bibliai történelem” (1897), valamint egy 1915-ben angol nyelven megjelent nagy román irodalomtörténeti mű.

A *Curentul* a következőket írja:

„Nem olyan régen történt, hogy a román akadémianak rendkívüli örömet szerzett az az ajándék, melyet Gaster doktortól, az ismert és nagybecsült filológustól, folkloristától és gyűjtőtől, a román népkultúra szerelmestől kapott. Rendkívül értékes dokumentumokat foglalt magában az a gyűjtemény, amelyet Gaster dr. a román akadémianak ajándékozott, a régi kéziratokat, amelyeknek történelmi és tudományos értéke szinte felbecsülhetetlen.

Ma meg arról érkezik a hír, hogy Gaster dr. meghalt. Ez a hír mélyen megindító minden román ember, különösen minden román intellektuál számára. Az a hűség és szeretet, amelyet ez a nagy tudós a román nép iránt táplált és a mi kultúránk legtisztább romanizmusait felfedő kutatásai elgondolkoztatók ahhoz, hogy indokolják ezt az őszinte megindulást és mély részvétet.

Gaster dr. ama dolgos filológusok nemzedékéhez tartozott, amely ennek a tudománynak az alapjait letette és amely hozzájárult a nép öntudatának konszolidálásához. Őszintén el kell ismerjünk Gaster tudós eme szerepét.

Akaratán kívül kénytelen volt elhagyni az országot és Londonba távozni, ahol fontos szellemi pozícióba jutva, — főrabbi lett a zsidó hitközségnek — egy pillanatig sem szünetelt a román nyelv és román folklor területein való kutatásaival. Nyolcvannegy éves korában még mindig rendkívül tevékeny volt és egyre tovább irt és tovább adta a nyomdába műveit.

Ki ne juttatná tehát kifejezésre őszinte és lojális szimpátiáját e nemes és művelt egyéniséggel szemben abban a pillanatban, amikor az örökkévalóságba távozott? Az elismerés és a hála a lélek legszebb virágai a népnél és az egyénnél is. Tiszteljük hát e pillanatban Gaster dr. alakját, aki lelkiéletével szorosan egybeforrott a román föld-

Capitol Mozgó

MA!
Egy kivételes nagy világláger!!

A csintalan asszonyok

(La Kermesse Héroïque)

Jaques Feyder zseniális rendezése! Az utóbbi évek legnagyobb és gigantikus kiállítású sláger! Csupós pikantéria és utólerhetetlen szatíra!
Világdíjat nyert francia produkció!
Főszereplők: JEAN MURAT és FRANCOISE ROSAY.
Film előtt a legfrissebb világhírű!

Elkészült az ipari és kereskedelmi céhek megszervezéséről szóló hivatalos törvénytervezet

Vasárnap rendkívüli kongresszust tartanak Bucarestben a kereskedői érdekképviseletek

A Sfatul Negustoresc bucaresti központi elnöksége vasárnap délelőttre rendkívüli közgyűlésre hívta össze a fővárosba az ország kereskedelmi jellegű egyesületeinek vezetőit. Ezen a kongresszuson három horizontális fontosságú kérdést fognak megvitatni. Az első napirendi pontot a kereskedők szakmai céheinek megszervezése képezi, annak a tervezetnek az alapján, amelyet a nemzetgazdasági minisztérium mellett működő szakbizottság készített elő. A másik kérdést, melyben a kongresszus szavát kívánja hallatni, a kereskedők biztosításának ügye képezi, míg a harmadik probléma a kereskedők adójának az ideai költségvetési évre való átvitelezése képezi.

Ami a kereskedők és iparosok céheinek megszervezését illeti, ennek előkészítésére a nemzetgazdasági minisztérium még az elmúlt év őszén *Gigurtu* mérnök, volt miniszter vezetésével szakbizottságot delegált. Ez a bizottság azóta minden héten ülést tartott. A bizottság munkájának eredményeképpen elkészült a kereskedelmi és ipari céhek megszervezésére vonatkozó törvényjavaslat szövege, amelyet J. Rădulescu szövegeztet meg.

Ennek a törvénytervezetnek az alapelveit az képezi, hogy a kereskedőket és iparosokat céhekbe tömörítsék, a céheket pedig a kereskedelmi és iparkamarák kereteibe illesztik be. Ennek megfelelően az iparka-

del és aki ily tisztos öreg koráig hűséges volt ama munkához, amelyre elpazarolta ifjúságának erejét, kulturánk javára.”

Hasonló hangnemben írnak a többi bucaresti lapok is. A *Tempo* megemlíti, hogy Gaster a lipcei egyetemen szerelte doktori oklevelét, munkatársa volt Hasdeunak és Totilescunak, nyolcvan éves korában rendezte sajtó alá Anton Pan: „Povestea vorbii” című könyvét, amelyhez igen nagy jelentőségű kritikai tanulmányt fűzött. Élete utolsó napjaiban a romániai cigányokról szóló etnográfiai, folklorisztikus és művészeti műven dolgozott.

Az *Informatia* című lap megírja, hogy Gaster elnöke volt az angol földrajzi társaságnak, amely minőségében Romában elnökölt a földrajzi kongresszuson, ahol találkozott a román delegáció vezetőjével, Sturza volt miniszterelnökkel, akinek meghívására Romániába jött, ahol I. Károly király kétszer is audiencián fogadta.

Mária királyné és Ferdinánd király, valahányszor Londonban tartózkodtak, mindig fogadták Gaster dr. látogatását. II. Károly király legutóbbi londoni útján szintén kihallgatáson fogadta a tudóst.

Gaster doktornak — fejezi be cikkét az *Informatia* — három unokája van, az egyik Edy Gaster, aki nagyiparos Bukovinában, ennek bátyja Románia amszterdami konzulja, míg Gaster egy harmadik unokája, Gaster Emil, Bucarestben ügyvéd.

Emberföld

Az utazó ideg Adenban, nehéz kéne újra felfedez Nem egészen egy és elhagyott vill és emberföldi t lepetés erejével h százszor is újra tiszt, aki a lehe intézte a hajón a az utasok partra nélkül engedély volt Adenről. M demes-e ilyenkor lyogva a fejét r ki. Már rég it hangu egy fészek is kikötött. De h zem meg a vár issza meg a whi

Motorosbárkák az idegent. A sem kerül, de a lingje, ennek ez mos emigráns zsnigje sincs. Ade ják. A roham r jegyet csak a lom, ahogy az e nak, pénzről egy rüljenek. A dol szerü, minden ut el kell haladni. fülöncsónakot? nak egy kis tér nyáj és sorsuk válni. Ki fogja. Ezek a sötétbőr becsapottak. Vá mentőcsónakot? önmagukkal sem szeriék volna jós dolguk van, got választanak hitelleve van a retné elkölteni a ostromolja, hogy Ezt még meg l az üzletbe minc hegyén-hátán t hallja valóságos pitánynak, hogy sokat? Ahogy a nem felel értük. hajó kihalásztó tőlünk ugrott n munk. Az egyip gás alá, mint emigráns póty majd csak ilyen

Segíteni nem kiismerettel ke a városba. Né megnyugtassa. dik az emigrá miért szálltak már ott állunk báló arab sof egyik a maga is, mert az a erre Azzsiában taxik, de nekü araboktól ne sem lehet velü az áratok. Az nül és némán mikor a be belép és bizta Ekkor az egyi cédulát tart a hiteles. Csaku hatóságilag jó De vesztetre. lás, hadülvölté Biztosítottak lasztottam, ne mert gonosz, árokba, csal, neket. Egyre érezni ez elve gam is csodál cíó mily kevé csodálkozhattá fően hatott a kocsiját vezet tehát a kocsi én azt gondol gyát sokkal

Éiféli látogatás Adenben, a Kelet Gibraltárjában

Emberföltötti teljesítmény a vulkanikus sziklák tövében. A „jehudok” bizottsága hona alá veszi az emigráns potyautasokat

Aden, február végén

Az utazó idegen, hogyha már kikötött Adenben, nehéz kísértésben van, mert szeretné újra felfedezni ezt a keleti Gibraltárt. Nem egészen egyszerű dolog élni természetlen és elhagyott vulkán sziklák tövében és ez az emberföltötti teljesítmény mindég a meglepetés erejével hat akkor is, ha százszor és százszor is újra irtak róla. Az angol rendőrtiszt, aki a lehető legkevesebb formassággal intézte a hajón az utaslista átvizsgálását és az utasok partraszállását minden korlátozás nélkül engedélyezte, egész más véleményvel volt Adenről. Midőn megkérdeztem tőle, érdeemes-e ilyenkor éjszaka kiszállani, mosolyogva a fejét rázta. Ő bizony nem szállna ki. Már rég itt él, igazán mondhatja, egyhangú egy fészék. Nagy kár, hogy legelőször is kikötött. De hát ha én úgy gondolom, nézzen meg a várost, ő már inkább a hajón issza meg a whiskeyjét.

Motorosbárkák viszik a hajóról a partra az idegent. A jegy ára még egy shillingbe sem kerül, de akinek nincs ez az egy shillingje, ennek ez is nagy pénz. És a hajó számos emigráns zsidó utasának még egy pfenningje sincs. Adent azonban ők is látni akarják. A roham megindul a bárkák ellen, a jegyet csak a parton kell megfizetni. Halálom, ahogy az emigránsok mondják egymásnak, pénzről egy szót se, fő, hogy partra kerüljenek. A dolog azonban nem ilyen egyszerű, minden utasnak a pénztárosfülke előtt el kell haladni. Szegény német emigránsokat fülöncsípik és se ki, se vissza. Ott maradnak egy kis térségen, összeverődnek, mint a nyáj és sorsuk módoföltt bizonytalanra kezd válni. Ki fogja visszavinni őket a hajóra? Ezek a sötétbőrű arabok aligha, hiszen ők a becsapottak. Vajjon a kapitány küld-e értük mentőcsónakot? Ebben kevesen bíznak. Még önmagukkal sem tudják elhitetni, hogy népszerűek volnának a hajón. Annyi ügyes-bajos dolguk van, folyton új meg új bizottságot választanak és ez lármával jár. Akinek hitellevele van a hajóra, az egy fillérig szeretné elkölteni az utalványát és a hajóüzletet ostromolja, hogy bevásárolhasson legalább. Ezt még meg lehet csinálni hitellevelel, de az üzletbe mindenki be akar jutni, egymás hegyén-hátán tolonganak, az első osztály hallja valóságos csatátér. Fontos hát a kapitánynak, hogy visszakapja ezeket az utasokat? Ahogy a hajóról kitétek a lábukat, ő nem felel értük. Port-Said után is egy idegen hajó kihalászott a tengerből egy kínait, aki tőlünk ugrott meg, de hogy hozták azt utánunk. Az egyiptomi rendőrség vette pártfogás alá, mint jogtalan partraszállót. Az emigráns potyautasok sorsa e pillanatban majd csak ilyen bizonytalan.

Taxisoförök karmái között

Segíteni nem tudok rajtuk, kissé rossz lelkiismerettel keresek autót, amely bevigyen a városba. Néhány előkelő amerikai, hogy megnyugtassa jótkönyv szándékát, megelégedik az emigránsok fölött, úgy kell nekik, miért szálltak ki, ha nincs pénzüik. Ekkor már ott állunk vagy husz hadonászó és kiabáló arab sofőr gyűrűjében, nyilván mind egyik a maga lovát dicséri. Hát dicsérheti is, mert az autók gyönyörűek, lehet, hogy erre Ázsiában ezek már kimustrált, ócska taxik, de nekünk luxuskoocsoknak tűnnek. Az araboktól nem lehet szabadulni. Alkudni sem lehet velük, mert maguktól nyomják le az árakat. Az ember egyszerűen tehetetlenül és némán áll a fenyegető gyürű közepén mikor a bensülött rendőr csittitólág közbelép és biztatja az európaiat a választásra. Ekkor az egyik sofőr a háttérből nyomtatott cédulát tart az orrom elé. Ez hát csak elég hiteles. Csakugyan öt választom, szabott és hatóságilag jóváhagyott áraival egyetemben. De vesztetre. Irtózatossá átkozódás, rikácsolás, hadüvöltés fogadja ezt a választásomat. Biztosítottak róla, hogy az a sofőr, akit választottam, nem fog épségben visszahozni, mert gonosz, rossz ember, aki befordít az árokba, csal, lop, gyilkol és gyűlöli az idegeneket. Egyre inkább több bizalmat kezdtem érezni ez elvetemedett ember iránt és magam is csodálkoztam, hogy a tömegszuggeráció mily kevésbé hatott rám, de legjobban csodálkozhattam ezen a feketék. Em rám döntően hatott az az érv, hogy sofőröm saját kocsiját vezeti és míg ők úgy érvetnek, hogy tehat a kocsival azt csinál, amit csak akar, én azt gondoltam, hogy tulajdon vagyontárvát sokkal kevésbé fordítja egy szakadék-

ba, mint ők a gazdájuk nyolchengeres és nem tudom hány cilinderes limuzinját.

Kalandos autót

A kocsit hát eliramodott velem és bevalom, voltak pillanatok, amikor nagy kedvem lett volna sorörömet kupánteremteni, hogy egyensúlyba terelem kocsiával együtt. Közben ő nagy készséggel és lelkesedéssel magyarázta az épületek nevezetességeit és keleti temperamentummal gesztikulált, úgy hogy a kormánykerék legtöbnyire gazdátlan maradt. Néha kérdeztem valamit, de aztán mindjárt meg is bántam, mert a barna kezek a levegőbe emelkedtek, a turbános koponya jobbra balra forgolódott, hátramosolygott és még ma sem tudom, hogy mindennek ellenére nem derültek ki a sofőr karakterhibái, ideggyűlölete és rablási szándékai. Ha nem lett volna oly nyugtalanító ez az utazás, el kellett volna ismernem, hogy ennél ügyesebb és kedvesebb sofőrrel még nem utaztam.

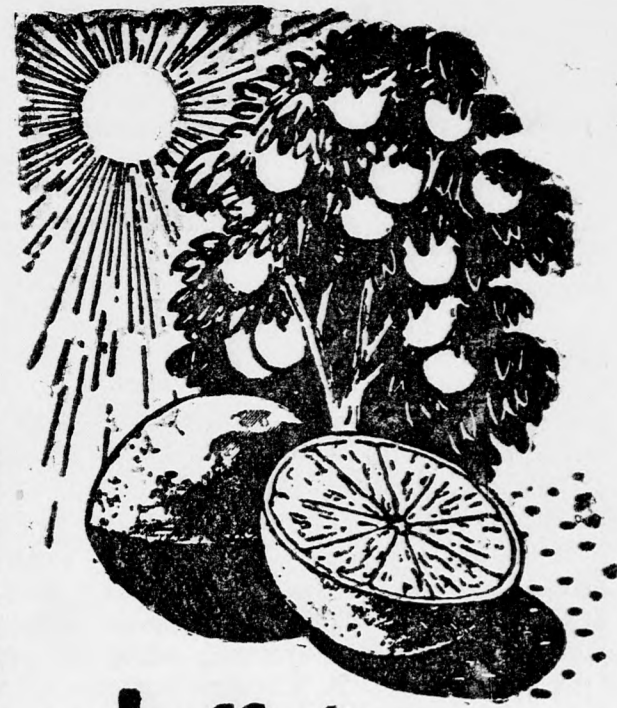
Mi maradt a 360 mecsetből?

Az angol rendőrtisztnek majdnem igaza volt, mert Adenből keveset mutat az éjszaka, nappal meg az izzó nap teszi lehetetlenné a szemlélődést. Mégis megdöbbentő erővel hat a sávár munkásházák hosszú sora a munkátelepeken, ahol most a nap nehéz robotja után alszanak az angol gazdagság bányászai. És olaj, olaj, olaj mindenütt. Az európai negyed jellegzetes szaga, a világbirodalom életét levegője. Innen él a távolkeleti flotta és ebből él a nyugati szigetország. Marco Polo a 13. században még 360 mecsetet számolt itt össze és 80 ezel lakosról adott hírt. Immár nincs negyeddannyi mecsetje sem és mégis legalább olyan fontos kereskedelmi város, mint amilyen az ókorban volt. Itt a történelmi emlékezők kevés szerepe van, a portugálok és a törökök nyo-

maival már senki se törődik. 1839 óta a hatalmas angol lobogó leng a félsziget fölött. Ma újra lehet annyi lakosa, mint Marco Polo idejében, ami nem csekélység, ha meggondoljuk, hogy mikor az angolok a félszigetet rohammal elfoglalták, mindössze hatszázan lakták. Ugylátszik víz nélkül is meg lehet élni. A vizgyűjtő ciszternákat idegenforgalmi érdekesség gyanánt mutogatják, bizonyosan már Kr. e. 1500 körül is idejártak bámészakodni az idegenek, ha erre vetődtek. A világ mit sem változik.

A sofőr külön felhívja figyelmemet a „jehudok” temetőjére. A zsidók ma aktuálisak szerke a világban, akkor is ha már meghaltak. Megbámulom a lapos, napszitta sarköveket és meg kell állapítanom, az emberek itt is ugyanugy halnak meg, mint mifelénk. ha másképp is élnek. A jehudok itt alusszák örök álmukat, míg utódaik ott serénykednek az izzó sziklatömbök alatt, a hivatalokban és az üzletekben, a verejték csurog róluk nappal és éjszaka egyaránt és ebben pontosan egyformák az angolokkal és arabokkal.

A város most éjszaka csendes és kihalt. Kisérteties fényel égnek Aden jellegzetes kék lámpái, amelyek az átjáró többkilométeres alagutakat is világítják. Némely sarkon magányos közlekedési rendőr bujik elő örházából az autózajra és csöppet sem nehezítve azért, hogy éji nyugalomban zavarturjuk, buzgón jelzi karjával a szabad utat. A bensülött-negyedet is a szaga árulja el a sötétben. Ez már igazi keleti büz, kissé a rothadó hullának, az emberi verejtéknek, a juhoknak és az ecetnek fojtó keveréke. A bazárnegyed árkaíjaitól alól árad ez az illat, ahol a mester alszik családjával, kecskéjével, egyéb barmával és marhával a puszta földön, mozdulatlanul, fehér lepellel letakarva, mint egy hulla és álmodik. Arról álmodik, hogy a földön fekszik és alszik. Keleten

a Jaffai
Grapefruit

gompás étvágygerjesztő, lényeges csomag

nincs ennél szebb álom az ébren álmodók számára sem.

A jehudok rendbehozzák az emigránsok dolgát

Csak a kikötőnegyed üzleteit találjuk nyitva. Az európai utasok az adeni szabadtörvények vámentes, olcsó árúit kapkodják össze az üzletekben. A férfiak a japán selyemre vetik magukat, nem kerülnek még 60 lejbe sem darabonként, ha a Nemzeti Bank árfolyamát vesszük alapul. Kézzelem himzett női selyembátót tiz-tizenhárom shillingért kapni. A japán dömpingek meg van ez a jó oldala. A kínai boltos nem is enged egy fillért sem a kimonóért árból. Egészen ingyen megse árulhat.

Mire visszakerülünk a hajóra, meglepetésünkre már ott találjuk a partonrekedt emigránsokat. Vidámak és meglegedettek. Az történt velük, hogy az adeni „jehudok” segélybizottsága tudomást szerzett szorongatott helyzetükről, kifizették értük az odavisszatutazás költségeit és valamennyijüket megajándékozták selyemingekkel és mindenféle fehérneművel.

Ez volt az adeni éjszaka utolsó akkordja. Ujvári László

A francia kormány felveszi a gazdasági harcot a délkelet-európai piacon

Franciaország kereskedelmi kapcsolatai a délkelet-európai államokkal

Párizs, március 8. A francia lapok, az utóbbi időben behatóan foglalkoznak a francia külkereskedelem közép- és kelet-európai érdekeltségével. Az angol kormányhoz hasonlóan a franciák is el vannak határozva arra, hogy felrisszítik kereskedelmi politikájukat és megkísérik viszszanyerni pozíciójukat, amelyet a valuta-kérdés merev, ortodox kezelése miatt vesztek el Európának ebben a részében.

Számokban kifejezve Franciaország kereskedelmi mérlege Romániával, Jugoszláviával, Bulgáriával és Magyarországgal szemben az elmúlt két esztendő során a következőképpen alakult:

Románia:	1937	1938
Kivitel	211.800.000	346.700.000
Behozatal	397.000.000	215.000.000
Mérleg	-185.200.000	+131.700.000

Jugoszlávia:		
Behozatal	97.100.000	100.600.000
Kivitel	70.400.000	124.500.000
Mérleg	-26.700.000	+23.900.000

Bulgária:		
Behozatal	26.500.000	21.400.000
Kivitel	28.800.000	63.000.000
Mérleg	-2.300.000	+41.600.000

Magyarország:		
Behozatal	96.300.000	112.600.000
Kivitel	27.800.000	45.600.000
Mérleg	-68.500.000	+67.000.000

Természetes dolog, hogy ez a helyzet nem szolgálhatta sem Franciaország, sem pedig a délkelet-európai államok érdekeit. Ezek az államok javarészt adópai Francia-

országnak és évről-évre jelentős mennyiségű devizát kell szereznük, hogy a kölcsönök kamatszolgálatát és törlesztését teljesíthessék. Ezt a helyzetet még súlyosabbá teszi, hogy Franciaországból több árut hoznak be, mint amennyit oda szállítanak, hiszen 1938-ban, Magyarországot kivéve, mindegyik állammal szemben aktív Franciaország külkereskedelmi mérlege. Ez gyakorlatilag azt jelenti, hogy annak a különbözethetnek fedezésére, amennyivel ezek az államok több árut importálnak Franciaországból, mint amennyit az oda szóló kivitelük — újabb devizamennyiségről kell gondoskodniok. Így azután ezen államok számára Franciaországból való árubehozatal egyre kevésbé válik lehetővé és mint a fentebbi számadatokból kiderül, a kereskedelmi forgalom igen csekély.

Nyilvánvalóan hiányzott a francia külkereskedelmi politikából a megfelelő rugalmasság. A francia belpolitikai nehézségek elvonták az illetékes tényezők figyelmét a külkereskedelmi politika problémáitól. Arra sem igen figyeltek, hogy más országok milyen tevékenységet fejtenek ki ezen a területen. Párizsban el voltak foglaltak az emberek a belső szociális politikai és pénzügyi konfliktusokkal és a belső meg-

erősödére vártak, hogy kellő gonddal fordulhassanak a külső feladatok felé.

Reaktíválják a francia kereskedelmi politikát

Franciaország gazdasági és pénzügyi helyzete most a jelentős fejlődés és talpraállítás vonalát mutatja. Alphand kereskedelmi miniszter így a siker reményével veheti fel a harcot. Franciaország végre is kezdi a kedvezményes árak rendszerét alkalmazni a délkelet-európai termékekkel szemben. Franciaország, anélkül, hogy saját mezőgazdaságának érdekeit sértené, egy új kontingentálási politika alapján támogatná ezen országok fa, ásvány és gabona-kivitelét is. A jugoszláviai cink és ólom-termelésnek máris nagy figyelmet szentelnek és újabb investíciókat eszközölnek ebben az országban, amelynek bányáipara eddig is jelentős támogatást kapott a francia tőkétől. Mert nemcsak a közép-európai országok kivitelének támogatásáról van szó, hanem arról is, hogy befektetéseket eszközöljenek ezen országokban, ahol a talaj és az altalaj gazdasága már régen kiaknázásra vár. A Jugoszláviával és Bulgáriával aláirt kereskedelmi szerződések már is bizonyítják, hogy Franciaország igyekszik visszanyerni Európa ezen szektorában elvesztett területeit. A bulgár dohány és rózsaszalma ismét megtalálják felvevő piacukat Franciaországban. A román petróleum és ásványolajok számára a mexikói öböl árainál hét százalékkal magasabb nivót biztosítottak; széleskörű ipari és pénzügyi terv vár még kidolgozásra, amely francia segítséggel tegye lehetővé Románia iparosítását.

A Nemzeti Szövetkezeti Intézet vette át az ország sölösztását. A Monopol igazgató-ság és a Nemzeti Szövetkezeti Intézet között létrejött megállapodás értelmében március 1-én a Nemzeti Szövetkezeti Intézet vette át az ország sölösztását. A Nemzeti Szövetkezeti Intézet a szerződés értelmében négyszáz sóraktárt állít fel az országban és kötelező legalább 1750 vagon sót állandóan raktáron tartani, hogy a kereskedelem szükségletét azonnal kielégíthesse.

AZ IMPOTENCIA
legyőzhető
RETON
TABLETAKKAL

HIREK

— **Időjárásjelentés.** Csökkenő légnyomás, többnyire borús égbolt, derülő irányzattal. Enyhe északnyugati légáramlás, kisebb hősiyletés, esők főleg az ország déli részeiben.

— **Az új tanrendről tárgyaltak a tanfelügyelők.** Bucurestiből jelentik: Az elemi iskolai tanfelügyelők ma délelőtt összejártak a nemzeti nevelésügyi minisztériumban Tzoni államtitkár elnökletével. Az új tanrendről és az ellenőrző közegek jövőbeni tevékenységéről tanácskoztak.

— **Súlyos betegsége miatt gróf Csáky István nem vehet részt XII. Pius pápa megkoronázásán.** Budapestről jelentik: Gróf Csáky István, Magyarország külügyminisztere súlyos beteg. A külügyminiszternek veseköve van és ezért beszállították az egyik fővárosi klinikára, ahol több napig foggyógykezelés alatt állani. Az orvosok megállapítása szerint valószínűleg műtét beavatkozásra is sor kerül és éppen ezért a magyar külügyminiszter nem vezetheti azt a küldöttséget, amely március 12. XII. Pius pápa megkoronázási ünnepségén Magyarországot képviselve jelenne Rómába utazik.

— **Rövidesen létrejön a megfigyelés az eviani bizottság és Németország között.** Londonból jelentik: Annak dacára, hogy még nem lehet a németországi zsidó kivándorlásra vonatkozó végleges megfigyelésről beszélni, a Reuter jelenti, hogy jelentős haladást értek el az eviani bizottság és a német kormány közötti tárgyalásokon.

— **Aranyat, ezüstöt és platínát termel ki sziklából egy olasz mérnök.** Rómából jelentik: Dominico Strazzuela állami szolgálatban levő mérnöknek állítólag sikerült jelentékeny mennyiségű aranyat, ezüstöt, platínát, nikelt, krómot és vasat kitermelni a délszigeti part sziklából.

— **Nyolcvanmillió költséggel építik fel az új városházát.** Annak a nagyszabású városrendezési programnak, amelyet dr. Bornemisa Sebastian polgármester hivatalbálpése alkalmával jelentett be, egyik igen lényeges pontja az új városháza felépítése. Az ügyben dr. Bornemisa polgármester néhány héttel ezelőtt nyilvános ankétot tartott, hogy eldöntse azt a kérdést: hol épüljön fel az új városháza? Az ankét keretében, mint annak idején megírtuk, különböző fantasztikus elgondolások hangzottak el. Végeredményben azonban az az álláspont győzött, hogy a városházát jelenlegi, eredeti helyén kell felépíteni. A döntés birtokában a polgármester elhatározta, hogy még ebben az évben kiírja a tervpályázatot a városháza felépítésére. A pályázaton, amely természetesen nyilvános lesz, bármelyik vállalkozó cég részt vehet. A pályázat sorsát külön bizottság dönti majd el, amelynek tagjai lesznek a polgármesteren kívül a város nevesebb művészi emberei és hatósági vezetők. Négyemeletesre tervezik az új városházát, amelynek frontja majdnem kétszer olyan hosszú lesz, mint a jelenlegi épületé. Az építési költségei az eredeti elgondolás szerint 80 millió lejre rugnának, amely összeget a város nyolc év alatt akarja bevételezni a városháza alapra megállapított többletjuttatásból és adókból. Ha a tervpályázat sikerrel jár és annak végrehajtására a város vezetőségének sikerül kieszközölnie a felsőbb hatóságok jóváhagyását, még a jövő év tavaszán hozzákezdjenek az új városháza felépítéséhez.

SZERENCSES

Goldschmidt

SORSJEGYEK.

— **Uj vezetőséget választott az országos palesztinai bizottság.** Pető Tibor, a palesztinai bizottság országos elnöke megviselt egészségi állapotára való tekintettel lemondott eddig viselt elnöki tisztségéről. Ennek során hétfőn tartotta meg a palesztinai bizottság új elnökségi választást s ezúttal elnöknek Eppler Jakabot, elnökhelyettesnek pedig Fried Miksát választotta. Ugyanekkor Taub Abraham, a palesztinai hivatal ekkéig vezetője is megvált tisztségétől. Taub Abraham ugyanis a közeljövőben Palesztinába állják. Az új elnökség nyomban hivatalának elfoglalása után elhatározta, hogy a mai időknek megfelelően országos jellegű információk szolgálatát épít ki. Sürgősen reorganizálja az egész országban az összes helyi palesztinai bizottságokat és ezeket a bizottságokat az elnökség általános ellátja majd Palesztinára vonatkozó mindennemű gazdasági és egyéb anyaggal. Ugy a központi hivatal, mint a helyi bizottságok permanensen az erdélyi zsidóság rendelkezésére fognak állani. A központi elnökség közhasznú információit egyébként minden esetben a zsidó sajtó útján is nyilvánosságra fogja hozni.

— **Letartóztatták a keresztény szélhámost,** aki a szegény zsidók részére gyűjtött. Veszedelemes szélhámost tett ártatlanná a kolozsvári rendőrség ma délelőtt, Milu János csikmegyei Töltés községben 33 éves férfi személyében. Milu János, aki foglalkozására nézve utazó, de már hónapok óta nincs állásban és kizárólag csak szélhámosságokból él, zsidósövegű, hamis bélyegzőt csináltatott, majd gyűjtőveket készített, amellyel sorra bejárta úgy Kolozsvár, mint vidéken az összes jobbmodu zsidó családokat és kisebb-nagyobb összegeket szedett össze azzal, hogy szegénysorsu zsidó diákok számára gyűjti a pénzt. A körmönfont szélhámoss két kolozsvári közismert zsidó személyiség nevében hamisított ajánlóleveleket is állított ki, amelyeket felmutatott. Ma délelőtt aztán az egyik detektívnek gyanus lett a „jólétkü” gyűjtő és előállította a rendőrségre. Kihallgatása folyik.

A már kifáradt test felfrissítésére a legalkalmasabb egy bedörzsölés a valódi Diana sóborszesszel.

— **Milyen erős a német Siegfried-vonal?** Berlinből jelentik: Dr. Todt, a németországi utak főfelügyelője, aki a Siegfried-vonalat építette, egyik szaklapban cikket írt és azt állította, hogy a legutóbb épített betonerdőművek annyira erősek, hogy ágyuval lehetetlen rést ütni rajtuk. Dr. Todt kijelentette, hogy 1938. június elejétől kezdve szeptemberig befejezték a Siegfried-vonal beton építkezéseit és amikor a csehszlovák krízis a forrpontján volt, a német erődítmények annyira sűrűn voltak már felépítve, hogy Németország összes ellenségei, ágyuparkjait összesítve, ezen erődítmények egyharmadát sem tudták volna megsemmisíteni.

— **Hat személyt harapott meg a megvesztett nő.** Cetatea Albából jelentik: Eudochia Cierenci, Gangan községben asszony vesztésében megbetegedett és miután hat személyt, akik megfékezni próbáltak, meg harapott, borzalmas kínok között kiszorított. A szerencsétlen asszony áldozatait beszállították a chisenevi Pasteur intézetbe, az egészségügyi hatóságok pedig a legszigorúbb intézkedéseket rendelték el.

— **Tengeri orozslántól a torpedóig.** Zürichben bemutattak egy tudományos filmet, mely igen sok érdekes példáját ábrázolja annak, hogyan vezette rá bizonyos állatok testalkata nagyfontosságú felfedezésekre a technikusokat. Így például a víz ellenállásának legyőzésénél sokat tanultak a delifintól, a torpedó szerkesztésénél a tengeri orozslántól, a vitorlázó repülőgépek megalkotásánál a sirálytól.

— **Eljegyzés.** Mittelmann Magda Oradea és Porgesz Jenő Oradea (Hida) jegyesek. (Minden külön értesítés helyett).

— **A kötelező munka alóli felmentését kéri a nagybányai munkásság.** Nagybányáról jelentik: Az új közmunkatörvény előírja, hogy minden 21 évet betöltött férfi öt napon át közmunkát köteles teljesíteni, vagy pedig azt pénzben megválthatja. Nagybányán már meg is kezdték az emberek behívását a közmunkákra. A munkásságra nézve nagy megterhelést jelent ez a kötelezettség éppen most, amikor az üzemek teljes kapacitással dolgoznak és megvan a munkalehetőség. A bányamunkásság küldöttsége felkereste Nitescu polgármestert, akit arra kértek, hogy a bányamunkásságot mentesítse a közmunka alól. Nitescu polgármester kijelentette, hogy hajlandó május 1-ig haladékot adni a teljesítésre. A munkásság elhatározta, hogy memorandummal fordul ebben az ügyben a közmunkatörvényi miniszterhez.

Svéd Sándor,

a világhírű baritonista egyetlen koncertje

március 13-án, hétfőn este 9 órakor a Davila Színházban

Jegyek 25 lejtől 160 lejig. Elővétel a Cartea Românească főtéri üzletében és vasárnap, március 12-én a színház pénztáránál. Gondoskodjék idejében jegyekről.

— **Elfogták a bucaresti posta sikkasztóját.** Bucurestiből jelentik: Ion Macoveit, a főposta pénztárosát, aki 600.000 lejt sikkasztott, tegnap elfogták egy a Calarasi uton levő kocsmában.

— **Vegyes bizottság dönt a danzigi lengyel diákság ügyében.** Varsóból jelentik: Az egyetemi hallgatók ügyében kitört viszály Lengyelország és Danzig között elintézését nyert, amennyiben a danzigi szenátus és a lengyel főbiztos megegyeztek vegyesbizottság kiküldetésében, mely hivatva lesz megállapítani a danzigi lengyel diákok normális tevékenységének feltételeit.

— **Eljegyzés.** Lebovits Illy és Kaufmann Andre Satu-Mare jegyesek. (Minden külön értesítés helyett).

— **Felmentették az alaptalanul megvádolt orvost.** A szilágymegyei Szaniszló község csendőrmestere eljárást indított a község körorvosa, dr. Baumgarten János ellen. A múlt év október 16-án a községi hatóságok jelenlétében ünnepi Te Deumot tartottak a községi görögkeleti templomban II. Károly király születésnapjának évfordulója alkalmából. Az istentiszteleten nem vett részt a körorvos. Az őrmester a nemzeti ünnepekkel szemben tanúsított tiszteletlenség miatt a katonai törvényszék elé idézte a körorvost, akinek ügye tegnap került tárgyalásra. A megvádolt orvos elmondotta, hogy azért nem vehetett részt a Te Deumon, mert éppen az istentisztelet idején súlyos vérmérgezésben szenvedő beteghez hívták. A kötelezőszérien meg is jelent a betegnél, a szükséges intézkedéseket meg is tette, de a beteg nem lehetete segíteni, mert már végét járta. Mire a kezelést elvégezte, eltelt az idő, az istentiszteletnek vége volt. Egyébként is az őrmester nekem haragosom, — mondotta a vádlott — többször alaptalanul megvádolt, amiért meg is tettem ellene a törvényes intézkedéseket. A kihallgatott első tanu, Turdean Emil tanító elmondotta, hogy Baumgarten az orvos mintaképe volt, akét egyaránt szeretett a község többségi és kisebbségi lakossága. Tudomása volt arról, hogy az istentisztelet alatt az orvos beteget kezel. Hasonlóképpen vall dr. Ioan Gherman zilahi szolgabíró is, aki annak a véleményének adott kifejezést, hogy az orvos valószínűleg igaztalan vádaskodásnak az áldozata, mert köztudomásu, hogy minden alkalommal a leglojálisabban viselkedett a román állammal szemben. A katonai törvényszék rövid tárgyalás után bűncselekmény hiányában felmentette az alaptalanul megvádolt körorvost.

— **A Goldmark Filharmóniai Társaság értesíti tagjait,** hogy ma, csütörtökön este 9 órai kezdettel próbát tart, amelyre a tagok pontos megjelenését kéri.

— **Tiltott találkahelyet lepleztek le Constantinában.** Constantinából jelentik: A rendőrség névtelen feljelentés alapján megjelent Arganos Burgara constantináli illetőségű nő Str. Decebal 33. sz. alatti lakásán. Itt két fiatalkoru leányra bukkantak, akik elmondották, hogy a nő őket hálójába kerítette és a kikötőbe érkező tengerészek rendelkezésére bocsájtotta. A lakást lezárták, a nő ellen megindították az eljárást.

— **A vese-, hólyag-, prosztatá- és végbélbajok kezelésében,** reggel éhgyomorral egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz kiadós, hig székürítést és kielégítő anyagcserét eredményez, aminek következménye azután gyakran igen jóleső megkönnyebbülés szokott lenni. Kérdezze meg orvosát.

— **Kétféle méter gödröt ástak, hogy megakadályozzák a szomszéd község közlekedését.** A kolozsmegyei Gyula község lakói vitás földkisajátítás miatt haragos viszonyban állottak a szomszédos Faureni község lakosával. Egy ideig csak csendes gyűlöletben, majd később fenyegetésekben robbant ki az ellentét, amíg egy szép napon Faureni község lakói nagy meglepetésre virradtak. Azon az uton, amely Gyula község felé vezetett és amely az egyetlen út volt, amely őket a külvilággal összekötötte, több helyen hatalmas sáncokat ástak ismeretlen tettesek, amelyek jödéig lehetetlenné tették a közlekedést. Az így megsufolt Faureni lakosok egy ideig tanakodtak, majd pedig kislítve, hogy a Gyula községbeliek állottak bosszút az árkok megásásával, a csendőrségnek jelentették az esetet, amely katasztrófa felidézésének veszélye miatt eljárást indított Birtac Gheorghe, Marcusan Gheorghe, Vascau Gheorghe, Ujfalean Ioan, Indolean Teodor, Lupa Alex, Boanca Teodor, Boanca Vasile és Birtac Gavril gyulai lakosok ellen, akik a katonai törvényszék elé kerültek. Ügyükben tegnap tartottak tárgyalást, amelynek folyamán azt vallották, hogy nem az uton vágták az árkokat, hanem az egyik gyulai lakos földjén, amelyet a faureni lakosok joggal használtak közlekedésre. Védőjük, Ilarie Popescu ügyvéd-kapitány beszéde után, aki azt fejtette, hogy az állítólag megrongált út csak megye volt, bűncselekmény hiányában felmentették a vádlottakat.

FRISS MINT A TAVASZI VIRAG ILLATA!

Önt is ez az érzés fogja hasonlóan a mai naptól kezdve mossa fogait naponta fogkrémmel használni. Tapasztalni fogja, hogy fogai új fényt, ragyogó fehérséget kapnak, mosolya pedig utálszerűtlenül bájos lesz. Késsze milliók példáját és Amerika nagy filmstárjaihoz hasonlítva a mai naptól kezdve mossa fogait naponta Kolynos-szal. Eddig ismeretlen tulajdonságokat fog felfedezni e teljesen új, tudományos elapon készített fogkrémben. Fogai újabb fehérek és ragyogó fényűek lesznek.

TEGYE MOSOLVÁT RAGYOGÓVÁ KOLYNOS ALTAL ELŐNYÖSESEI, HA NAGY TUBUS KOLYNOS + VÁSÁROL!

TURISZTIKA

A Haggibor sziszkasztályája kedvező hóviszonyok esetén március 12-én, vasárnap reggel 5 órai indulással autós kirándulást rendez Băisoara-ra. Jelentkezni a Stadion sportüzletben pénteken este 7 óráig és a Haggibor helyiségében, Str. Iuliu Maniu 2. II. em. lehet.

RÁDIÓ MŰSOR

Csütörtök, március 9.

Bucuresti, 7.30: Ritmikus torna, rádióhíradó. 13: Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, vízállásjelentés. 13.10: Déli hangverseny. 14.30: Hanglemezek. 15: Hírek. 16.45: Előadás. 18: Gyermekekóra. 19: Időszakaj anyagok. 19.17: Muszorgszkáj szünetelt születésnapján a rádiózenekar hangversenye Dimitru szoprán és Secareanu tenor énekesek közreműködésével. 21.15: A filharmónikusok hangversenye. A szünetben hírek. 23: Hírek. 23.15: Hanglemezek. Majd: Hírek külföldre német és francia nyelven.

SZERENCSES

Goldschmidt

SORSJEGYEK.

Budapest I. 7.45: Torna, utána hanglemezek. 11: Hírek. 13.10: Hanglemezek. 13.30: Hírek. 14.30: A rádió szalonzenekara. 15.35: Hírek. 18.40: Éneklő ifjúság. 19.40: Rendőrszalonzenekar. 20.45: Cigányzene. 21.50: Hangverseny a Zeneművészeti Főiskolából. 22.40: Hírek. 23: Jazz. 24: Katonazene. 1.05: Hírek. Mit hallgassunk a külföldi műsorból? Luxemburg. 20.45: Lemezek. Zágráb. 21: Opera.

Péntek, március 10.

Bucuresti, 7.30: Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13: Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, vízállásjelentés. 13.10: Déli hangverseny. 14.30: Hanglemezek. 15: Hírek. 16.45: Előadás. 18: Katonazene. 19: Időszéri anyagok. 19.15: Wagner művek hanglemezek. 19.55: Felolvasás. 20.15: Román dalok. 20.35: Szaxofon és éneklőférfész. 21: Haydn: Teremtés, oratórium. Hírek. 23.20: Hanglemezek. Majd: Hírek külföldre német és francia nyelven. Utána: Közlemények.

Budapest I. 7.45: Torna, utána hanglemezek. 11: Hírek. 13.10: A rádiószalonzenekara. 13.30: Hírek. 14.30: Cigányzene. 15.35: Hírek. 18.10: Schubert-dalok. 18.40: Sportközlemények. 19.10: Hanglemezek. 22: Hírek. 23.20: Magyar nóták. 24.30: Jazzhármás. 1.05: Hírek. Beromünster. 21: Rigoletto, Verdi operája. Varsó. 22.15: Filharmónikusok.

— **Jelentkezzenek az ékszerlovajok károsultjai.** Bucurestiből jelentik: Az ilfovi vizsgálóbíró felszólítja miallakokat, akiket az utóbbi években ékszerüket loptak el, hogy jelentkezzenek és közöljék az ellopott ékszerek leírását.

Érdekes

Szociáldem

Budapest, március 9. ülésén Hubai napirend jelentette az új nyilatkozatot.

— Erre a pártra van szükség, hogy k... nem maradjon nemzeti... lióit, amelyek a pá... mekké válhának. A... folytatva — nem fé... mánys eszközökkel... nemzeti szocialista... Gróf Feszetics ki... fogadja a zsidóörvé... teticset beszédében... kal megzavarták, m... kezdett:

— Maguk hallgas... kisemberek pénzét!... Esztorgályos: Haz... csirkefogó!

A nagy zajnak a... ugy Feszeticset, m... utasította.

Ezután áttertek... Pálffy-Daum József... felszámolja a spán... kommunistákat, m... tok, hogy elkerülj... országba menekülne... sok magyar száma... nek kiadását és... kéri. Azt is kérte... tegyék közzé.

Fencsik István a... terpellál, elmondja... sohasem akart M... csak autonómiát k... nára irányuló mo... mus malmára hajjt... a kárpátjai ru... lehet.

Roosevelt szavazás

Az... töl... es... ele

Washington, m... nyezetéből szárm... veltnek az a vé... időkben nem fele... népszavazás dönt... boru megindítás... hogy jöhetnek o... mines idő erre, m... léterdeke forogh... dens igazolja, h... hatalmak előzet... ütöttek védtelen... szágokon. Az el... jogot biztosítja... rint megvédi a... mazás jogot ad... vazás mellőzésév... hadsereget.

Newyork, má... york Herald Tr... mentálja Stims... ban tegnap meg... ben az Egyesült... angol és francia... együttműködésé... hatalmak támad... véleményen van... megkönnyíti a... értését, mit jek... nézetazonosság... a diktatúrákkal... zonyította a poli... világotan kinyíl... mok azon elhat... többi demokráci... azokat megtáma... ti, hogy elégedé... zési programma... a háborús ve...

Érdekes interpellációk napja a magyar parlamentben

Szociáldemokrata-nyilas összetűzés tarkította az ülést

Budapest, március 8. A képviselőház mai ülésén Hubai napirend előtt kért szót és bejelentette az új nyilaspárt megalakítását.

— Erre a pártra — mondotta — azért van szükség, hogy kezébe vegye a gazdátlanul maradt nemzeti szocialista tömegek millióit, amelyeket a párt nélkül destruktív elemekké válnának. A rendőri ellenőrzéstől — folytatta — nem félek, mert pártom alkotmányos eszközökkel akarja megvalósítani a nemzeti szocialista államot.

Gróf Fesztetics kijelentette, hogy örömmel fogadja a zsidótörvényt. A szocialisták Feszteticset beszédében többször közbeküldésekkel megzavarták, mire Fesztetics is kiáltozni kezdett:

— Maguk hallgassanak, maguk ellopták a kisemberek pénzét!

Esztergályos: Hazudik, maga szegyéntelen csirkefogó!

A nagy zajnak az elnök vetett véget, aki úgy Feszteticset, mint Esztergályost rendreutasította.

Ezután áttértek az interpellációkra. Gróf Pálffy-Daum József bejelentette, hogy Franco felszámolja a spanyol köztársaságot és a kommunistákat, mire a köztársasági csapatok, hogy elkerüljék a büntetést, Franciaországba menekülnek. E csapatokban igen sok magyar származású egyén is van, akiknek kiadását és bíróság elé való állítását kéri. Azt is kérte, hogy ezeknek névsorát tegyék közzé.

Fenesik István a kárpátaljai terrortól interpellál, elmondja, hogy a kárpátaljai nép sohasem akart Magyarországtól elszakadni, csak autonómiát kívánt. Az önálló Ukrajnára irányuló mozgalom csak a kommunizmus malmára hajtja a vizet.

A kárpátaljai rutén nép Budapest és Var-

só, nem pedig Prága és Moszkva között kíván összekötő kapocs lenni.

Klein Antal interpellációjában az Imrédy rezsimet támadta, amely igen súlyos károkat okozott az ország gazdasági életének. Imrédy szót kért és arra hivatkozott, hogy az ő kormányzása határozottan javulást jelentett az előbbi kormányok alatti állapotokkal szemben.

Budapest, március 8. Az egyetemi hallgatók a Gólya-várban hazafias tüntetést rendeztek abból az alkalmából, hogy a cseh-magyar vegyes bizottság határozata folytán több magyar falut vissza kellett adni Csehszlovákiának. A tüntetés során négy zsidó egyetemi hallgatót inzultáltak. A rendőrség kivonult, beavatkozásra azonban nem került sor, mert időközben a rend helyreállt.

Teleki miniszterelnök lett az új magyar kormány párt elnöke

Budapest, március 8. (Rador). A „magyar élet pártja”, amely a kormány pártjának a „magyar élet mozgalmával” való egybeolvadásából született, keddi alakuló gyűlésén Teleki gróf miniszterelnököt választotta meg elnökévé. Főtitikára Vay báró lett. Elnöki tanácsában helyet foglalnak: Darányi, Imrédy volt miniszterelnökök, Bárczay, a kormány párt eddigi elnöke, Csilléry, Rátz, Marton és Ivády képviselők. Teleki kijelentette, hogy ez a politikai elhatározások éve lesz a választók számára. Egy év múlva lejárnak a képviselői mandátumok és új választások lesznek.

Egyidejű budapesti jelentés szerint Hubai Kálmán országgyűlési képviselő a képviselőház legközelebbi ülésén bejelenti, hogy „Nyilaskeresztes párt” elnevezés alatt új pártot alakít. Hubai tudvaleg a feloszlatott Hungarista-pártnak volt az elnöke.

★★★ és EGY SORSJEGY, hogy milliomos lehessen Vásároljon azonnal Állami Sorsjáték sorsjegyet a

COLECTURA OFICIALĂ ȘI A OFICIILOR RURALE P. T. T.

elárusító helyeinél,

hogy résztvehessen a 19. sorsjáték I. osztályának március 15-iki buzásán.

Colectura Oficiala

CLUJ, STR. REGINA MARIA 46.

HELYI CIM:

Ha Lengyelországot támadás érné, Szovjet-Oroszország rendelkezésére bocsátja hadianyagát

MOSZKVA, március 8. A Daily Express az első oldalon feltűnő szedéssel közli, hogy Moszkva tudatta Lengyelországgal, hogy ha határait támadás érné, úgy Szovjet-Oroszország minden ellenszolgáltatás nélkül rendelkezésére bocsátja hadianyagforrásait. Annak a jele ez, — írja az angol lap, hogy a szovjet-lengyel kereskedelmi egyezmény egészen széleskörű.

Anglia azonban nem nézheti szó nélkül ezt a helyzetet — fejezi be cikkét a Daily Express és amikor Beck Londonba jön, angol részről kérdést fogadják intézni hozzá az egyezmény részlete felől.

Szlovákia nem hajlandó meghajolni Csehország követelése előtt?

A csehek nem engedélyezik az önálló Szlovákiát és Kárpátalját

Berlin, március 8. A német sajtót élénken foglalkoztatja a Prága-Pozsony és Prága-Huszt között keletkezett feszültség. A berlini lapok a pozsonyi hivatalos sajtóirodával szemben azt állítják, hogy Szlovákia nem hajlandó meghajolni Csehország követelése előtt. A Börsenzeitung azt írja, hogy a csehek viszont nem hajlandók megengedni az

önálló szlovák, illetőleg kárpátoroszló helyi örségek felállítását és Prhala tábornok mális cseh csapatokkal szállta meg Ruszinszko ukrán-gárda kaszárnyáit. A német lapok arról tudnak, hogy Csehország követelni fogja az önálló Szlovákiát hirdető magasrangú tisztviselők elbocsátását.

Európai békekonferenciát akar összehívni XII. Pius pápa

Uj konkordátumot akar kölni az új pápa Németországgal. Chamberlain nem hisz a nemzetközi megegyezésben

London, március 8. A Daily Telegraph közlése szerint XII. Pius pápa legközelebbi politikai tevékenysége arra fog irányulni, hogy egyezséget köthessen Németországgal. Az a terv, hogy új konkordátumot létesítsen, amelynek alapján azután a Németország területén levő, illetve feloszlott katolikus intézmények és egyesületek újra megkezdhetnék működésüket. Jól informált körök szerint XII. Pius állítólag elhatározta, hogy a názai eucharisztikus kongresszust személyes jelenlétével fogja megtisztelni, ezzel is emelni akarván a kongresszus fényét. Ugyanezen forrás szerint a pápa ösztönzése elhatározta, hogy európai békekonferenciát hív össze, amelyre az egymással szemben álló hatalmakat meghívja.

désében, de tény, hogy Amerika ismerte Angliának álláspontját ebben a kérdésben. Chamberlain kijelentette azt is, hogy véleménye és felfogása szerint nincs kilátás arra, hogy az összehívandó nemzetközi értekezlet a teljes egyenjogúság alapelveinek érvényesülése mellett biztosíthassa a békét és hogy a nemzetközi megegyezés alapelvei szerint irányítsa minden állam a maga külpolitikáját.

Degrelle személyesen vezeti a belga rexisták választási harcát

Brüsszel, március 8. A belga rexisták lapja, a Le Reel szerint Degrelle, a mozgalom vezére, személyesen fogja vezetni a választási küzdelmeket. Ismeretes, hogy Degrelle ezideig visszautasította jelölését. Ettől egyetlen egyszer tért el, amikor is vesztes maradt a Van Seeland elleni választási küzdelemben.

Roosevelt a háboru esetére szóló népszavazás ellen

Az amerikai közvélemény többsége is helyesli a háboru esetére szóló népszavazás elejtését

Az amerikai sajtó helyesli Stimson volt hadügyminiszter kijelentéseit. Megszavazták a légi fegyverkezési programot

Washington, március 8. Az elnök környezetéből származó hírek szerint Rooseveltnek az a véleménye, hogy a mostani időkben nem felel meg az a törvény, amely népszavazás döntésétől teszi függővé a háboru megindítását. Roosevelt kijelentette, hogy jöhetnek olyan események, amikor nincs idő erre, mert az állam legfontosabb lételemére foroghat kockán. Számos precedens igazolja, hogy bizonyos támadókedvű hatalmak előzetes hadüzenet nélkül rajtaütöttek védtelen és náluknál gyengébb országokon. Az elnöknek az alkotmány azt a jogot biztosítja, hogy legjobb tudása szerint megvédje a birodalmat. Ez a felhatalmazás jogot ad neki arra is, hogy népszavazás mellőzésével fegyverbe szólíthassa a hadsereget.

New York, március 8. (Rador.) A New York Herald Tribune kedvezően kommentálja Stimsonnak a New York Timesban tegnap megjelent nyilatkozatát, melyben az Egyesült Államok flottájának az angol és francia hadihajórajokkal való együttműködését indítványozza, a totális hatalmak támadása esetére. A lap azon a véleményen van, hogy ez a nyilatkozat megkönnyíti az európaiaknak annak megértését, mit jelent a demokráciák közti nézetazonosság és az Egyesült Államoknak a diktatúrákkal szembeni magatartása. Bizonyítéka a politikai realizmusnak, amikor világosan kinyilvánítja az Egyesült Államok azon elhatározását, hogy erejüket a többi demokrácia szolgálatába állítják, ha azokat megtámadnák. Végül a lap kijelenti, hogy elégedett az amerikai fegyverkezési programmal, aminek elő kell mozdítania a háborus veszély elhárítását.

New York, március 8. A közvéleményvizsgáló intézet ankétot folytatott le, melynek eredményeként megállapítást nyert, hogy az Egyesült Államok polgárai háboru esetére állást foglaltak a népszavazás ellen. Az ankéton résztvevőknek csak 58 százaléka tartja szükségesnek, hogy a kormány megkérdezze a nemzetet háborus összetűzés esetén. 1936 szeptemberében a szavazók 71 százaléka, 1937-ben a szavazók 73 százaléka, míg az elmúlt év októberében a szavazók 68 százaléka követelte a népszavazást. Ismeretes, hogy az egyik konferencia alkalmával Roosevelt elnök állást foglalt a népszavazás eshetősége ellen, amelyet veszedelmesnek tekint az Egyesült Államok biztonságára.

Washington, március 8. (Rador.) A légi fegyverkezési program megszavazása nagy sikerét jelenti az amerikai kormány számára. A szavazás előtt Barklay, a demokraták vezére méltatta Roosevelt elnök külpolitikáját, amint az beszédeiből és nyilatkozataiból megnyilvánul.

Washington, március 8. (Rador.) Az amerikai lapok közlik, hogy az Egyesült Államok szárazföldi és tengeri haderői áprilisban hadgyakorlatot tartanak. A gyakorlatok célja: megmutatni, hogyan védenék meg New-England államot Európa felől jövő támadással szemben.

— A borsai rebbe Nagyváradon. Rabbi Pinchasz Hager, a borsai főrabbi, aki tudvaleg a megboldogult vízsnici caádk fivére, szombaton Nagyváradra érkezik. A szentéletű férfit látogatását nagy érdeklődés előzi meg.

GILLATA!
mai naptól fogait naponta...
Eddig ismeretlen fog...
fogait naponta...
fogait naponta...

LYNOS
szépek...
OGKREM

KA

kedvező hó...
n, vasárnap...
indulást ren...
adion sport...
a Haggib...
u 2. II. em.

DR

na, rádióhír...
turális hírek...
óli hangver...
Hírek. 16.45...
északi anya...
k születés...
nye Dimitru...
kesek közre...
ikusok hang...
23: Hírek...
ek külföldre

Idt
EGYEK.

na hangleme...
ezek. 13.30...
ekara. 15.35...
40: Rendőr...
0: Hangver...
61. 22.40: Hi...
1.05: Hírek...
nisorból?

na, rádióhír...
artási, orvosi...
és, kulturális...
13.10: Déli...
k. 15: Hírek...
19: Időszert...
hanglemeze...
Román dalok...
21: Haydn...
23.20: Hang...
re német és...
nyek.

na hangleme...
alonzenekara...
e. 15.35: Hi...
0: Sportköz...
22: Hírek...
Jazzhármás.

Verdi operája...
k.

olvajok káro...
az ilfovi vizs...
akiktől az...
ptak el, hogy...
ellopott ékse-

SPORT

A 16-os büntetőterület ki-szélesítését ajánlja egy angol játékező

London, március 8. Middlessex angol város egyik játékezője rendkívül életrevaló javaslatot terjesztett az angol szövetség szabálymódosító bizottsága elé.

Jelentésében elmondja, hogy ma, amikor a szélsők játéka olyan nagy jelentősége van, a hátvédek és fedezetek gyakran szabálytalanul akadályozzák meg a labda beadását, vagy a szélső kapura való „huzását”. Az ilyenfajta szabálytalanság legfőbbzör a kornervonal közelében, az oldalvonal és a 16-os szélső vonala között történik és a játékező csak egyszerű szabadrugással büntethető. Sokszor az ilyen büntető nem ér többet, mint egy-egy szögletugrás.

Az angol játékező javaslata szerint a 16-os oldalvonalát ki kellene vinni egészen a határvonalig, vagyis: a mai 16-os vonal a pálya egész szélességében húzódna. Ez a gyakorlatban azt jelentené, hogy a szögletzászló közelében elkövetett faulot is 11-esel büntetnék. Ezáltal a büntetőterület lényegesen megnövekednék és a jó szélsők még veszélyesebbé válnának.

Az angol sajtó máris tág teret nyitott ennek az érdekes kérdésnek és a szakértők egész sora úgy véli, hogy a játékot érdekesebbé, izgalmasabbá és fairebbé tenné ez a szabálymódosítás.

Mi újság a sportvilágban?

Magyarországi futballkörökben mozgalom indult annak érdekében, hogy a Közép-Európa Kupa küzdelem mellett Kis KK-t is rendezzenek. A terv szerint ebben a KK résztvevőinek harmadik, illetve Románia és Jugoszlávia második helyezettei vennének részt.

A Haggibor futballszakosztályának vezetősége értesíti a vezetőség tagjait és az alant felsorolt játékosokat, hogy ma, csütörtökön este fél 9 órai kezdettel az egyesület otthonában, Str. Iuliu Maniu 2. II. emelet igen fontos értekezletet tart. A felsorolt játékosok megjelenése nagyon is kívánatos. Noé I, Moskovics, József, Riesler, Kleinmann, Gara, Krausz II, Stepper, Katz, Kaufmann I, Hirscl, Kohn, Schmitovits, Márk, Barabás, Farkas, Nóti, Náthán, Mátvás, Polatschek, Izsák, Keszler, Liebermann, Rosner, Moskovits II, Rosenblatt, Rosmann, Jakab, Krausz III, Kaufmann II, Noé II.

Legújabban Olaszország jelentette be, hogy pályázik az 1944. évi olimpia megrendezésének jogáért. Rómában akarják megrendezni s már 1942-ben készen állnak majd a szükséges sportlétesítmények. Felépítik az olimpiai falut is. Ha az olaszok kapják meg az olimpiát, akkor a téli részt Cortina d'Ampezzóban rendezik meg. Az olasz lapok ezzel kapcsolatban ezt írják: „Esélyesnek tartjuk magunkat az olimpia rendezésére. Az háboru utáni években Olaszország a világ egyik első sportnemzete lett. Vannak sportágak, amelyekben a legelső, de a többiben is ragyogó eredményeket ért már el”.

Európa jégkorong bajnokságának döntő mérkőzését 15 ezer főnyi közönség jelenlétében vasárnap játszták le Zürichben Svájc és Csehszlovákia csapatai. A mérkőzést Svájc nyerte meg 2:0 (0:0, 1:0, 1:0) arányban és ezzel a világbajnokság harmadik helyezettje és az Európabajnokság nyertese lett.

Perthus városkában, amely a francia-spanyol határon fekszik, a Pireneusok egyik legfestőibb részén, három hét óta nem játszhat bajnoki csapat. A mérkőzések elmaradásának oka: a gyönyörű helyen fekvő pályán hadiautók serege ütött táborot. Mivel a közeljövőben nem várható javulás, a városka futballcsapata kénytelen — pályaválasztói jogát feladva — idegenbe menni.

Dempsey, a volt ökölvívó világbajnok, Miami-ban szállót vásárolt. Másnap a következő hirdetés jelent meg az amerikai lapokban: „SZEGÉNYSORBAN LEVŐ VOLT ÖKÖLVÍVÓVERSENYZŐK JELENTKEZZENEK”. A hirdetést Dempsey tette közzé. Elhatározta ugyanis, hogy segít régi sporttársain és a szálló személyzetébe felveszi az alkalmas jelentkezőket.

Fürészárak áráinál a Caps árai irányadóak. A Legfőbb Kartellbizottság legutóbbi ülésén engedélyt adott a puhafakartellnek a fürészárak áráinak emelésére azzal, hogy a fel-emelt árak a Caps árait nem haladhatják meg.

— Napfény, virág, zöld mező...
Milyen szép!

— Igen, igen, de mégis' szebb

AZ AZ ÁLLAMI SORSJÁTÉK SORSJEGY

amelyet az **AURORA**

elárusító helyeinél vásároltam, mert március 15.-én, amikor a 19. Sorsjáték I. osztályának a huzása lesz

MILLIOMOS LEHETEK

Vásároljon még ma sorsjegyeket.

AURORA

SORSJEGYÁRUDA ELÁRUSÍTÓ HELYEI

HELYI CIM
Kereskedelmi Hitelbank R. T.
Cluj, Piata Unirii 20.

KÜZGAZDASÁG

Március végéig adhatók be a második évnegyedre szóló behozatali kérések

Csak gépirással irt és pontosan elkészített kéréseket vesznek figyelembe

Bucuresti, március 8. A Külkereskedelmet Irányító Igazgatóság rendeletet adott ki a második évnegyedre szóló importkérések beadásával kapcsolatban. A rendelet a következő főbb intézkedéseket tartalmazza:

1. Az összes második évnegyedre szóló importkérések a Külkereskedelmet Irányító Igazgatóság iktató hivatalában adandók be, a vidékiek e címre ajánlott levélben is elküldhetik.
2. A kérések a kereskedelmi kamaráknál kapható blankettákon készíthetők el.
3. A kérések saját kezűleg, vagy törvényes meghatalmazottak által irandók alá.
4. A kérésekben az áruk a vámnomen-

klatura megfelelő számaival jelzendők.

5. A különböző országokra kért import esetén minden egyes országra külön-külön kérés készítenőd.
6. Az összes kérések írógépen, olvashatóan irandók.
7. Az összes kérések március 10.—31 közötti munkanapokon adhatók be a külkereskedelmet irányító igazgatóság iktató hivatalánál.
8. Akik a fenti időpontban nem adják be, vagy kéréseiket hiányosan állítják ki, a kéréseket nem veszik tekintetbe.

A rendelet további pontjai szerint a rendkívüli importkérések is a fenti szabályok szerint készítenődök el.

Április 9-ig meghosszabbították a buza-exportprémium fizetésének határidejét

A CFR május 15-ig hosszabbítja meg az export-buza kedvezményes szállítási tarifáját

Bucuresti, március 8. Megirtuk, hogy a kormány gazdasági bizottsága legutóbbi ülésén a buza-exportprémium fizetési határidejének meghosszabbítását határozta el. Az erről most kiadott rendelet szerint a 13.000 lejes buza-exportprémium fizetési határidejét egy hónappal **április 9-ig hosszabbították meg** és az erről szóló rende-

letet a hivatalos lap egyik legközelebbi száma fogja közölni.

Itt írjuk meg, hogy a CFR vezetősége — a kormány intervenciójára — az export buza kedvezményes szállítási tarifáját két hónappal meghosszabbítja. A vonatkozó rendeletet a napokban adja ki a vasut vezetősége.

Az Exportörök hivatalos jegyzékében szereplő erdélyi és banáni cégek

- 890. Dr. Wilhelm Stephani, Bod (Brasov megye).
- 891. S. A. Ferăstrău, Valea Strămtă (Ciuc megye).
- 892. Arad-Brádi Ipari Rt., Arad.
- 893. Calcit Művek Rt., Cluj.
- 899. Ionel Tilea, Cluj.
- 900. Uzinele de Modelat si Emailat S. A. R., Medias.
- 901. S. A. Uzinele de Aragonit, Tg.-Mures.
- 906. „Arbor” S. A. pt. Comerț de Lemne, Sighet.
- 908. Gheorghe Andrasiu, Timisoara.
- 910. „Atlas” Soc. in Comandită, Medias.
- 912. Fii lui Frideric Braedt, Bistrița.

- 913. Budiui Pavel Cioran, Comlăus (Arad megye).
- 916. Ioan Buttinger, Sântana (Arad megye).
- 917. Martin Bach, Jimbolia.
- 918. Nicolae Bias, Jimbolia.
- 919. Petru Babi, Giroda (Timis megye).
- 920. „Adonis” Coop de Plante Medicinale, Cluj.
- 923. Constantin Cioflec, Timisoara.
- 924. Stefan Chendres, Radna (Arad megye).
- 938. Fabrica de Pălării, Timisoara.
- 939. Marosvásárhely és Vidéke Cukorgyár Rt., Tg.-Mures.
- 940. Jurea Flaviu, Sarasău (Maramures megye).
- 942. Anghel Floare, Simand (Arad megye).
- 943. Fabrica de Conserve de Carne „Fa-

- 949. Ghila Albert, Deva.
- 950. Ghila Dionisie, Deva.
- 953. Glück Testvérek, Satu-Mare.
- 955. Ioan Goldis, Grăniceri (Arad megye).
- 957. „Herbaria” Vițan T. Cornel, Slatina-Timisului (Severin megye).
- 958. Hartmann Testvérek, Arad.
- 962. Pfeffermann Ignác fatermelő, Bistrița.
- 965. Industria de Blănă, Medias.
- 966. Ioan Jahraus jun., Ferendia (Timis megye).
- 968. Ioan Jahraus, Timisoara.
- 971. Ioța Jaiici, Petrovaselo (Timis megye).
- 975. Traian Iovanas, Nadlac (Arad megye).
- 977. Izsák Pál, Oradea.
- 978. Gyapjuipar Rt., Timisoara.
- 979. Industria Textilă din Banat S. A., Timisoara.
- 985. Sever Liuba, Timisoara.
- 986. Ioan Lupu, Lugoj.
- 990. Miscol Teodor, Comlăus (Arad megye).
- 994. Petru Mărgineanu, Nadlac (Arad megye).
- 995. Dimitrie Muscan, Socodor (Arad megye).
- 996. Anton Müller, Timisoara.
- 998. Ioan Olariu, Timisoara.
- 999. Dumitru Oncu, Seitin (Arad megye).
- 1000. Dumitru Orădan, Grăniceri (Arad megye).
- 1001. Ioan Oprea, Timisoara.
- 1002. Ilie Olariu, Timisoara.
- 1003. „Oborul” S. A., Timisoara.
- 1004. Alexandru Popescu, Lăzăreni (Bihar megye).
- 1006. Stefan Precupas, Nadlac (Arad megye).
- 1007. Stefan Păteanu, Nadlac (Arad megye).
- 1008. Pavel Petru, Timisoara.
- 1009. Prima Fabrica de Sticlă cu Gaz Meștan S. A., Medias.
- 1012. Răneanțu Nicolae, Gaiul-Mic (Timis megye).
- 1013. Emeric Roos, Sănnicolăul-Mare.
- 1019. Matei Schmur, Jimbolia.
- 1020. Moise Sofier, Tibis (Timis megye).
- 1021. Ioan Schmidt, Lennheim (Timis megye).
- 1022. Salló Ervin, Timisoara.
- 1023. Singer Géza, Timisoara.
- 1026. Tevjovits Eugen, Baia-Mare.
- 1027. Petru Toma, Chisoda (Timis megye).
- 1028. Tenner Imre, Timisoara.
- 1029. Trăila Tăranu, Timisoara.
- 1030. Trifu Petru, Simand (Arad megye).
- 1033. Valea Somesului S. A., Cluj.
- 1037. Adm. Surselor Minerale, G. Fleischer, Brasov.

(Folytatjuk.)

Az exportra kerülő vadbőrök minimális ára a vámolásnál. A nemzetgazdasági miniszter rendeletet adott ki, amelyben — a karakul juhtenyésztők szindikátusának előterjesztésére — megállapította azokat a minimális árakat, amelyek a vámolásnál alkalmazhatók. A rendelet szerint ezek a minimális árak a következők: **Nyestbőrök:** I. oszt. 2500 lej, II. oszt. 1450 lej, III. oszt. 760 lej. **Fekete görények:** I. oszt. 200 lej, II. oszt. 100 lej, III. oszt. 60 lej, IV. oszt. 30 lej. **Szürke görények:** I. oszt. 75 lej, II. oszt. 35 lej, III. oszt. 20 lej. **Erdélyi rókák:** I. oszt. 500 lej, II. oszt. 250 lej, III. oszt. 125 lej. **Rókák más országárszékéből:** I. oszt. 250 lej, II. oszt. 150 lej, III. oszt. 75 lej, IV. oszt. 50 lej. **Borz:** I. oszt. 220 lej, II. oszt. 120 lej, III. oszt. 60 lej. Az exportvámok és illetékek kiszámításánál a fenti minimális árak veendőek alapul.

Zürichi árfolyamok. (Március 8): Márka 176.50, holland forint 233.62, dollár 439.75, font 20.63, francia frank 11.6575, olasz lira 23.15, csehszlovákia 15.05, pengő 87.25, dinár 10.—, lej 3.37, zloty 83.—, belgas 74.—

A Román Nemzeti Bank hivatalos devizaárfolyamai:

Dollár	141.17—143.24
font	652.40—672.74
palesztinai font	663.09—673.44
holland forint	75—76.18
svájci frank	32.08—32.57
francia frank	3.57—3.75
márka	40.50—41.60
pengő	25—27
csehszlovák (hivatalos)	4.68—4.77

Az exportból eredő, szabadforgalomba hozható devizakvóták árfolyamai laányabbak. Bucurestiben tegnap délig a következő árfolyamok alakultak ki:

Palesztinai font, 30%-os sz.-kvóta	1780—1800
angol font, 30%-os szabadkvóta	1670—1740
angol font, 20%-os kvóta	1340—1350
angol font, 40%-os kvóta	1030—1074
holland forint, 30%-os sz.-kvóta	180
dollár, 30%-os szabadkvóta	36
svájci frank, 30%-os kvóta	31—32
francia frank, 30%-os sz.-kvóta	9—9.5
belgas (kliring)	63
belgas, 15%-os kvóta	63.8
védkorona, 30%-os kvóta	—

SZIN

Pénteke

Mint hogy az or bus kedd este pr altoldott a rende rint tehát Vasza és Losonczy Dezs siker mellett ber ka, a Bubus hó szinre rendes bé nek, előadásnak jutott a bemuta helyzetek, kómi

Egy Gyhssa az évad k

Evek óta nem dr. Ungárné Eg tehetségű művés előző estélyére, ja után itt is o uttal egészen u szinpadra. Az a mely nem igaz kötött formáiho hoz komponál képviselő muusi művészi studiu nika váltakozna Pompás párizsi gása egészíti k mely a Davila március 15-én, sereget Freund raművész látja szerepel. Jegye

Csütörtök fél 9:

berg János revüje B. V bor rendezé

Péntek fél 9: B

Szombat: Teatr adásai.

Vasárnap: Tar adásai.

Hétfő: Svéd S

Kedd: A főisk Kodály est

Szerda: Egyh

NE FE

Es ha az a gögát is meg van, estére nyves kastempk Urnak... Es h fenkölt szöveg ke áldja Neve ment Szüle J kutya, amely szobatiszasság bölcse? — i Aki látja a olyan botor, történni. Véd Szrule Jante volna, hogy e Aki rájött, botor lenni. gában? A zs zöhelye. A z vannak lelke senki sincs b iató mondott hallotta, hog tak tartanak ban. De háth lelkevel meg bűnös, aki gyülekezettől a lelke a ké mán épp kad neltjaiert és ember elgon

SZÍNHÁZ·FILM·MŰVÉSZET

Pénteken este Bubus: rendes bérletben

Mint hogy az országos gyász miatt a Bubus kedd este premierje szerdára maradt, átoltódott a rendes bérlet napja is. Eszerint tehát Vaszary Gábor, Szécsén Mihály és Losonczy Dezső szerdán este frenetikus siker mellett bemutatott új zenés vígjátéka, a Bubus holnap, pénteken este kerül színpadra rendes bérletben. A kitérő szerzőknek, előadásnak és szereplőknek bőven kijutott a bemutatón a tapsból. Az ötletes helyzetek, kómiás figurák egész sora

gondoskodott arról, hogy a közönség nevető izmai egy pillanatra sem maradjanak tétlenül.

Tekintettel arra, hogy a Bubus pénteki előadásával egyelőre két-három hétre bucsút vesz a társulat városunktól, hogy vidéki turnékötelezettségeinek legyen eleget s tekintettel az igen nagy érdeklődésre a péntek esti előadást is minden valószínűség szerint zsufolt ház fogja végig kacagni.

Egy Gyssa klasszikus táncestélye az évad kimagasló eseménye

Evek óta nem lépett a cluji közönség elé dr. Ungárné Egy Gyssa, ez a kivételes tehetségű művész, de még jól emlékszünk előző estélyére, mely bécsi és pesti turnéja után itt is osztatlan sikert aratott. Ezúttal egészen új műsorról, új iránnyal lép színpadra. Az abszolút táncot tárja elének, mely nem igazodik kész zenekompozíciók közt formáihoz, hanem a kreált táncokhoz komponáltatja a kísérő hangulatot képviselő muzsikát. Drámai erő, elmélyedő művészi studium, finom báj, bravuros technika váltakoznak a gazdag műsorban. — Pompás párizsi és bécsi kosztümök ragyogása egészíti ki ezt a rendkívüli előadást, mely a Davila színházban lesz megtartva március 15-én, szerdán este. A zongorakíséretet Freund Leo neves timisoarai zongoraművész látja el, ki önálló számokkal is szerepel. Jegyek a színházi pénztárnál.

HETI MŰSOR:

CSütörtök fél 9: Táncol az egész világ. (Imberg János és Matolczy Zoltán énekes revüje B. Vajda Teréz és Moldován Tibor rendezésében)

Péntek fél 9: Bubus. (Harmadszor.)

Szombat: Teatrul Muncă si Voie Bună előadásai.

Vasárnap: Tanase revütársulatának előadásai.

Hétfő: Svéd Sándor hangversenye.

Kedd: A főiskolai egyesületek Bartók-Kodály estéje.

Szerda: Egy Gyssa táncestéje.

A ROYAL MOZGO MŰSORA:

Vivian Romance legújandoklóbb francia film-színész nő eddigi legnagyobb filmjében: Leláncolt asszonyok. Számozott helyek elővételben kaphatók. Telefon 37-05. Előtte 2 premierhíradó: Metro és Fox.

A CAPITOL MOZGO MŰSORA:

Premier világláger! A csintalan asszonyok. Az utóbbi évek legnagyobb, gigantikus rendezési filmje. Pazar kiállítás, csipős pikantéria. Világdíjat nyert francia produkció. Főszereplők: Jean Murat és Francoise Rosay. A film előtt a legfrissebb világhíradó.

AZ URANIA MOZGO MŰSORA:

Leányvagyak... Egy amerikai család vidámsággal és szomorúsággal teli életének története. Főszerepekben: Errol Flynn, Bette Davies, Anita Louise.

A SELECT MOZGO MŰSORA:

Férjfogás. Bizarr amerikai vígjáték, fordulatok csellekménnyel, melynek minden jelenete nevetésre készítet. Főszerepekben Katherine Hepburn—Cary Grant.

AZ EDISON MOZGO MŰSORA:

Egy éjszaka a Dunán. Főszerepekben: Kiss Manyi, a kolozsvári elszármazott pesti primadonna, Simon Marcsa, stb. II. A jéghecegnő. Főszerepekben: Sonja Hennie. Eddig még soha nem látott tüneményes jégbalet. III. Új híradó. A szünetben büvészmetatványok.

RIO MOZGO MŰSORA:

Két szenzáció, egy helyár. I. A romboló. Csak erős idegzetűeknek. Főszerepekben Boris Karloff és Lugosi Béla. II. Emberek bilincsbén. (Rácsonlú emberek) Izgalmas bűnügyi dráma. Főszerepekben Pat O'Brien Humphrey Bogart és Ann Scheridan. III. Journal.

APRÓ HÍRDETÉSEK

Szavanként 2 lej, legkisebb apróhirdetés 2 lej. Allástkeresők, üdülőhelyek és fürdői hirdetései, továbbá elveszett, eltűnt tárgyak miatti hirdetések szavanként 1 lej. Apróhirdetéseket csakis előrefizetés mellett közzéadjuk. Jelígy levelekre, megkeresésekre csak válaszbélyeg ellenében válaszolunk és csak portózott leveleket továbbítunk.

Tisztviselő, vagy kereskedő fiatalembert keresek lakótársnak különbejárattal butorított szobába. Erzsébet ut. 4.

Biztos megélhetést nyújtó, üzemből levő kisebb könyvnyomda betegség miatt eladó. Salamon, Cluj, Reg. Ferdinand 13.

Katonaviselt fiatalember, román, magyar, német nyelvtudással, több évi praxissal, textil, divat és rövidáru szakmába, állást keres. „Jó referenciák” jelígyre a kiadóba.

Romániában egyedülálló szardelapaszta gyártóüzem, mely évenként 180 ezer lei tisztá hasznos mutat ki, költőzködés miatt, teljes felszereléssel, eladó. Komoly érdeklődők intezték leveleiket „Ritka alkalom” jelígyre a kiadóba.

Testileg és szellemileg visszamaradt 10 éves leányka mellé nevelőnt keresek óvónői képzéssel. Gyógypedagógiai kurzust végzetek előnyben. Cim: Salamon & Neufeld, Dicioșanmartin.

32 éves izraelita nőseber, utazói, vagy irodai alkalmazást keres, esetleg erdőben is vállalna alkalmazást, 8 évig önálló faüzlete volt. Román és magyar leveleket perfektil bírja, a németet is folyékonyan beszéli. Cim a kiadóban.

Három parkettes szobából, hallból, teljes komforttal befásított kertből álló ház eladó. Cim a kiadóba.

Prima enyedi fajtszta gyümölcsfák eladók. Kertrendezést, tervezést vállalkoz. Griger műkiterész. Calea Regele Carol II. 39.

Bucurestiben létesítendő és biztos megélhetést nyújtó gyári lerakathoz agilis közreműködő társat keresek 400.000 lei tőkével, mely összeg garancia letételre szolgál. Leveleket „Rentabilis” jelígyre a kiadóba kérünk.

Egyedülálló 47 éves intelligens zsidó uriaszony férjhez menne olyan 50-60 éves uriemberhez, aki jó feleséget keres. Leveleket „Kereskedő özvegye” jelígyre kérünk.

Középkori intelligens özvegyasszony ajánlkozik magános urhoz házvezetőnőnek. „Nyugodt otthon keresek” jelígyre.

Villanegyedben, Str. Bolinteanu 11/a alatt kiadó május 1-re három szobás mellék-helyiségekkel rendelkező kertes lakás. Értekezni naponta d. u. 4-7 között fenti címen.

Dél-Amerikába kívándorlókat spanyolul tanitok. Megkeresések „Americano” jelígyre a kiadóba.

Pénzesztársal keres

Temesvár főutvonalán levő jól bevezetett detail kötöttáruüzlet. Esetleg komoly le-rakatot is vállal. Megkereséseket „Tavaszi szezon” jelígyre a kiadóhivatal továbbít.

Kivándorolni szándékozó és nagyobb tőkével rendelkező társat keres egy Romániában is kitünően prosperáló ipari vállalat, Angliában létesítendő hasonló üzem felállításához. Cim a kiadóhivatalban.

Fiataltanító, román diplomával, ezelőtt állami, jelenleg zsidó iskolánál, állását változtatni óhajta szeptemberre. Nyugati ritusu hitközségnek szeretne elhelyezkedni. Megkeresések „Tanító 24” jelígyre a kiadóba kéretnek.

Két szoba butor, rádió eladó. Str. Stroescu 11. Földszintes ház. Megtekinthető 3-5 lg.

Csökkentették a cukorrépaal bevett területet. A cukorrépa termékek és cukorgyárak egyes bizottsága a napokban tén-tén ülésén foglalkozott az idei cukorrépa-vetés kérdésével. A már megállapított tervek szerint csökkentették a cukorrépaal bevetendő területet és eszerint rendezték a vetőmagellátás kérdését.

NE FELJ SZOLGÁM JAKOB

Es ha az a kélev merészkedik más zsinagógát is megszentelteleníteni?... Ma péntek van, estére betérnek valamilyen gyertyafényes kistemplomba... gyerünk, ujjongjunk az Urnak... Es holnap délelőtt... a kántor ép a fenékült szöveget éneki... „Minden élonek lelke áldja Nevedet”... Es az eb, amely utánament Szrule Jantevnak, a kóborló tanulatlan kutya, amely a kocsmában se tudta, mi a szobatisztaság... Elgondolni is szörnyű. Ki a bölc? — idézte a napokban a caddik. — Akj látja a születendőt. Hogy is lehetett olyan botor, hogy nem látta előre, mi fog történni. Védelmébe vette az állatot, amikor Szrule Jantev ütötte-rugta. Inkább hagyta volna, hogy elkergesse.

Aki rájött, hogy botor volt, kezd már nem botor lenni. Mit keres egy kutya a zsinagógában? A zsinagóga emberi lelkek gyülekezőhelye. A zsinagógában szünet-szüntelen vannak lelkek, akkor is, amikor látszólag senki sincs benne. Reb Leib Kunitz, a vak látó mondotta és ezt Sulem már másoktól is hallotta, hogy zárás után és éjjel a halottak tartanak istentiszteletet a zsidótemplomban. De hátha ez a Bakter egy halott ember lelkével megy a zsinagógába? Valamilyen bűnöst, aki életében távoltartotta magát a gyülekezetől, arra ítéltettek odafenn, hogy a lelke a kóborló kutyaiba vándoroljon. Talán épp kaddist kellett volna mondania elhajtásért és kerülte a templomot. Es ha az ember elgondolja... Minden élonek a lelke

dicséri a Nevedet... Nemcsak az ember, de minden élő lelke, tehát a lelkes állat is dicsőítheti az Urat.

Sulemet egészen felizgatta a gondolat. Most már tudta, Szrule Jantevnak halaszthatatlanul el kellett mennie, hogy ne csak a két tóruvalos hétköznapon, de a többi hétköznapon és szombatonként is tagja lehessen valamilyen rendez imaközösségnek. Sulem színtelenül érezte a mulasztást, amelyet kocsmabérlő elődeivel szemben elkövetett, de gyenge volt, sose gondoskodott róla kellő erővel, hogy a holt lelkek egyetlen érvényes szószólója a gyászévek leteltéig naponta elmondhassa a Jiszgadalt. Próbálta enyhíteni bűnét azzal, hogy naponta egy felórát a halottak lelkiüdvéért tanulta a misna-sorozatot, de a bűnt ezzel nem tüntette el. A caddik szólhatott Szrule Jantevnak, hagyja ott a falut és költözzön népesebb helyre, ahol rendes gyülekezet van reggel, délben, este. De azon se lehetne csodálkozni, ha Bakter lett volna a figyelmeztető. Ez esetben az eb felsőbb hatalmak baktere.

Emitt az utkeresztelés, mingyárt megtudjuk, vajjon Kisdengeleg felé mentek, vagy fel a Tiszának. A nyom még friss. Mindennek megvan az értelme, annak is, hogy tiz nappal pészach előtt még ilyen havas tél van... De mi ez itt? A nyomok elválnak. A nagy csapás csizma a bottal Dengelegnek fordul, a kicsi az ebnyomokkal északfelé, a Tisza irányába. Mendelhez menne Szrule

Jantev? Nem ép valószínű. Szrule Jantev ismeri az irányt. Naményba a falu felső végéről indulnak. Ez az ut itt ugyanaz, amelyen ő jött a családdal északról. Arra van Kálló, Nyirbátor, Bályu, Nyiregyháza, Ujhely, Homonna, Hunfalva, Szentmiklós. Mindenütt van zsinagóga, ahol kaddist lehet mondani.

Helyes, Szrule Jantev arrament. De miért tart a caddik apró, zsidólakatlan lápmenti falvak felé? A caddik kerüli a várost, sok ember, sok kísértés. A caddiknak zsinagóga se kell, egymaga több, mint tiz, több, mint a legnépesebb minjen. Ahol ő van, ott egy darab Templom van. Még a kocsmában is. Egy apró édesfájdalmas dalocskával újra felépítette a Mória hegyét.

Amikor idáig jutott Sulem a földi és földfeletti nyomok követésében, csaknem felkiáltott. Nagy álmélkodásában kiejtette kezéből a botot. Amikor lehajolt érte és letakarította róla a havat, tudta, hogy nem tőprenghet és nem tétovázhat többé, vajjon menjen-e tovább és ha megy, a nagy csizmát kövesse-e, vagy a kicsit. Vissza kell fordulnia. Vannak nehéz talmudiv kérdések, amelyeknél hónapok és évek meddő vitája után megállnak a lángelméjű tanaiták, halt, tegylik el a dilemmát a messiási időkre. Es vannak Isten létében és milétében elmélyülő problémák, ahol az okoskodás megáll valamilyen utelágazás előtt, ott se szabad tovább menni. Mert már nem tudni, melyik ut viz a helyes és melyik a helytelen felé, melyik éri el a lényegét és melyik zuhantatja a tőprengőt a Feneketlen, a „Seól” romlásába. De ha az ember megfordul és visszatér a kiinduláshoz, sokminden megvilágosodik előtte.

A vak kabbalista botja nem tévedett. Sulemnek vissza kellett térnie, hogy másfelé is megnyíljon a szeme és bele ne bonyolódjon az egyirányú figyelésbe. Egy kis másirányú nézéssel egyrészt egyéb bajokat és veszélyeket is megláthatott és idejében kivédhetett, másrészt az eredeti kérdést is világosabban látta. Reb Leib Kunitz botja egyébként is

idejében figyelmeztette, péntek volt és későre járt, dél is elmúlt már, amikor hazakeresztet.

A ház üres volt, idegenül, nyugtalanítón csendes. Csak a foghijas fűrés nyöszörgött az udvaron, mint egy beteg gyerek. János, az idegen legény, akit Szrule Jantev szedett fel valahol és Malkele fogadott fel béresnek, vágta-aprúzta a tűzfát. Sulem maga se tudta, mi nyugtalanítja, a fűrész gyászos sívítása, vagy a legény jelenléte. Hozzáment, hogy megnézze a munkáját. S ha már ott állott előtte, megkérdezte tőle, látta-e, amikor az öreg és a fiu elment. A legény fel se emelte a rönkörtől az arcát, ugy motyogta, hogy még sötét volt, ép bement az istállóba, akkor indult az öreg, nem látta, de meglehet, hogy a fiatalur utánament.

— János vagy? — kérdezte tőle Sulem.

— János.

— Miféle János?

A legény felemelte borostás arcát és halkan, akadozva mondotta.

— Nyirhubai János.

Sulem nézte két furcsa, nyugtalanító szemét és riadtan kérdezte magától: honnan ismeri ezt az embert. Ujhelyről? Latorkáról?

— Idevaló vagy?

— Nem instálom, a Nyirbe.

Sulem elméjét más dolgok nyugtalanították, mit tőprengjen most azon, kicsoda ez a Nyirhubai János. Besietett a kocsmába. Feige néni bemondta a délelőtti vevőket. Matolcs jobbágy egy negyed meszely, Góré fél-meszely. Azelőtt még valaki ivott egy kupica gabonát és még valaki egy kupica krumpli-pálinkát, hogy kik voltak, majd eszébe jut, most nem törheti rajta a fejét, egyedül van, annyi a dolga majd megbolondul. Mingyárt szombat lesz és még fel kell tapasztania a konyhát. Es ilyenkor még a kocsmát is itt-hagyják neki.

— János, hozzáal egy kis lóganét a tapasztáshoz. Ne olyan lomhán, te, nem voltál katoná?

(Folytatjuk.)

US 9.
mege).
Slatina-
Bistrița.
ia (Timis
mege).
ad mege).
nat S. A.
ad mege).
c (Arad
or (Arad
ad mege).
ri (Arad
eni (Bihar
ac (Arad
ac (Arad
u Gaz Me-
Mic (Timis
ul-Mare.
is mege).
m (Timis
are.
is mege).
a.
rad mege).
Cluj.
G. Fleischer.
k minimális
asági minisz-
n — a kara-
ának előter-
okat a mini-
ásznai alkal-
ek a minimá-
örök: I. oszt.
oszt. 760 lej.
lej, II. oszt.
oszt. 30 lej.
II. oszt. 35
kák: I. oszt.
oszt. 125 lej.
oszt. 250 lej.
IV. oszt. 50
oszt. 120 lej.
k és illetékek
s árak veen-
8): Márka
ollár 439.75,
75, olasz lira
87.25, dinár
as 74.—
**Bank
lyamai:**
141.17—143.24
632.40—672.78
663.09—673.44
75—76.18
32.08—32.78
3.57—3.78
40.50—41.60
25—27
4.63—4.77
rgalomba hoz-
lanyhábbak.
következő árfo-
óta 1780—1800
óta 1670—1740
— 1340—1350
— 1030—1074
óta 102
— 386
— 31—83
óta 9—
— 63.88
80

UJ KELET Legújabb hírek

Rövidesen véget ér a polgárháború?

(Első oldali cikkünk folytatása.)

Miaja tábornok. Ez azért alakult, hogy emberséges és tisztességes módon fejezze be a háborút.

Valenciából jelentik, hogy a városi tanács azzal a kéréssel fordult Valencia tartomány kormányzójához, távolítsa el a tanács kebeléből a kommunista párt összes tagjait. A népfőnt gyűlést tartott és határozatilag mondotta ki a kommunista párt törlesztésére vonatkozó kérését.

A francia lapok szerint rövidesen véget ér a polgárháború

Párizsból jelentik, hogy az összes szerdán reggel megjelent francia lapok ama meggyőződéssel adnak kifejezést, hogy a spanyol háború rövidesen befejeződik. A legtöbb lap elégedetten várja ezt az eseményt.

Egyidejűleg jelentik, hogy a Le Jour című lapban Bailly elemzi a nemzetközi helyzetet és így ír: „Rómában úgy hiszik, hogy a spanyol viszály befejezése közel hozza azt a pillanatot, amikor az olasz kormány kiterjedti Franciaországgal szembeni szándékait. Szükség esetén talán arra fogja kérni Angliát, vállalja el a baráti közvetítő szerepét. De Róma hibásan számít, mert Chamberlain és Halifax ebben a pontban, mint minden más kérdésben, szoros egyetértésben állanak Daladier-val és Bonnet-val

A két demokrácia meggyőződéses pacifista és az is akar maradni, amíg becsületük és területük épsége nem forog kockán.

Ez megállapított tény. A két ország szoros kapcsolatban áll egymással abban a tekintetben, hogy semmit se tűrjenek el, ami valamilyen formában megaláztatást jelenthetne.

Casado ezredes szerint a nemzetvédelmi tanács ura a helyzetnek

Madridból jelentik, hogy Casado ezredes-hadügyminiszter a következő nyilatkozatot tette:

— Az államcsínyt levertük. A köztársasági csapatok és a légitámaszpontok a kommunista fészkeket, amelyek a barrikádok mögé húzódtak. A házakból több sor-tűz adtak le még a polgári lakosságra is. Kedden reggel a kormány attól tartva, hogy a kommunista mozgalom nagyobb arányokat ölt, két óra hosszat betiltotta a forgalmat. Délutánra azonban már teljesen ura volt a helyzetnek és helyreállította a rendet és a nyugalmat.

Egyidejűleg a madridi rádióállomás közölte a közép-területi vezérkarok hivatalos jelentését, amely beszámol a cartaginai zendülés elfojtásáról és szerencsekívánatait tolmácsolja a nemzetvédelmi tanácsnak.

Casado megkezdte a békétárgyalásokat Francoval?

Londonból jelentik, hogy a Daily Telegraph értesülése szerint Casado ezredes Burgosban állítólag már megkezdte a békétárgyalásokat Franco tábornokkal.

Viszont a Stefani olasz távirati iroda jelentése szerint hivatalosan még nem nyert megállapítást az a hír, amely szerint Miaja tábornok Casado ezredes tábornokhoz küldte volna, hogy vele a béke megkötéséről tárgyaljon. Spanyol köztársasági körökben úgy tudják, Casado ezredesnek az a megbízatása, hogy megalázó feltételek nélkül kössön békét. A nemzetiek viszont hangsúlyozzák, hogy az ellenségeskedést csak abban az esetben szüntetik be, ha a köztársasági hadsereg vérontás nélkül adja át Franco hadseregének azokat a területeket, amelyek jelenleg köztársasági csapatok birtokában vannak.

La Passionara asszony elhagyta Spanyolországot és Moszkvába megy

La Passionara asszony, a köztársasági Spanyolország egyik jelentős politikai tényezője repülőgépen elhagyta az országot és francia földre lépett. A hatóságok azonban tudomására adták, hogy nem látják szívesen, ezért beutazási engedélyt kért Moszkvától, amit az meg is adott. La Passionara asszony erre Marseillebe utazott és onnan hajón teszi meg az utat a Dardanellák és a

repülőteret Valencia közelében.

Negrin nyilatkozata Miaja tábornok ellen

A londoni Daily Mail jelenti Spanyolországból, hogy a volt Negrin-kormány tagjait, akiknek nem sikerült elmenekülniük Spanyolországból, abban az esetben, ha ellenállást fognak megkísérelni, kivégzik. Párizsba érkezésükkor Negrin és Del Vayo elkeseredett nyilatkozatokat tettek Miaja tábornok és Casado ezredes ellen. Negrin kijelentette, hogy a harc folytatása most már értelmetlen volna. Miaja tábornok és Casado ezredes siettek kijelenteni a köztársasági katonaságnak, hogy nem kell tovább harcolniuk. Ezzel a háború befejeződött. Franco tábornok győzött.

Megadták magukat a lázadó tisztek

Madridból jelentik, hogy a szerdán délelőtt féltenként órákor kiadott hivatalos jelentés szerint az összes kommunisták által lázadásra felbujtott tisztek megadták magukat. A kormány utasításainak megfelelően a lázadó katonai csapatok visszatértek előbbi helyeikre.

Kielégítő a helyzet a köztársasági Spanyolországban

Madrid, március 8. A madridi rádióleaed állomás szerdán reggel közölte, hogy a nemzetvédelmi tanács tovább folytatja erőfeszítéseit egy méltó és becsületes béke elérésé-

re. Ugyanakkor közölték, hogy a helyzet az egész köztársasági Spanyolországban kielégítő. A közszállítási szolgálatok, amelyek kedd este beszüntették működésüket, szerdán reggel újra felvették a munkát.

Párizs, március 8. A Párizsba érkezett híradások szerint kedd este és az egész éjszaka folyamán Madrid uccáin véres harcok voltak Casado tábornok csapatai és a kommunista elemek között. Különösen élénk ütközetek folytak a francia követség negyedében.

Április 5-ikén választják meg a köztársasági elnököt

London, március 8. Hivatalos körök megértesítik, hogy minden valószínűség szerint április 5-ikén összehívják a nemzetgyűlést a spanyol köztársasági elnök megválasztására.

Nem lesz béke Burgos és Madrid között?

A madridi rádió egyenyed egykor közölte, hogy a lázadó kommunisták megadták magukat. Casado újabb próklamációt adott ki, amelyben közli, hogy minden remény megvan arra, hogy két-három héten belül sikerül fegyverszünetet kötni.

Más verziók szerint a hadviselő felek nem gondolnak a békére, hanem erősen készülnek az összecsapásra Madrid birtokáért.

Select Muzgó
Katherine Hepburn, Cary Grant
 filmremekje:
Férjfogás
 bízár amerikai vígjáték, fordulatos cselekménnyel, melynek minden egyes jelenete nevetésre készteti a nézőt.
 Műsorán kívül Walt Disney legújabb vígjátéka.

Uránia Muzgó
Errol Flynn, Bette Davis
 együttes filmje:
Leányvagyak
 egy kis amerikai család örömmel és buval teli élete. Főszerepben:
Anita Louise

Wiedemann kapitány dodonai kijelentése San Franciscóban a Führer utódjáról

San Francisco, március 8. (Rador). A Reuter jelenti, hogy Wiedemann kapitány német konzuli minőségben ideérkezett és kijelentette a sajtónak, hogy a Führer utódjának kérdése elintézett dolog, az utód személyét kijelölték, de természetesen nevét nem közölheti. Hitler kancellár — mondotta Wiedemann — kijelentette nekem, hogy érzése szerint kötelességeinek sulya megrövidítették életét.

Nagyváradoon tilos a kártyajáték

Oradea, március 8. Dr. Clonja Eugen Nagyvárado új rendőrkészvőre rendeletet adott ki, amely megtilja, hogy kávéházakban, vagy akár klubokban is bármilyen nemű kártyajátékokat játszanak. A rendelet nem vonatkozik a kóvékkel játszott rómire.

A rendelkezés kézhezvétele után az érdekeltek kávéház- és klubtulajdonosok felkeresték a rendőrkészvőrt, akinek elpanaszolták, hogy a mai rossz üzletmenet mellett ez a rendelkezés teljesen tönkreteszi őket. Hivatkoztak arra, hogy nem hászd, hanem szórakoztató társasjátékokról van szó. Clonja rendőrkészvő azonban ragaszkodott álláspontjához, felszólította az érdekelteket, készítsenek el külön-külön írásos kimutatást arról, hogy a tiltó rendelkezés miatt milyen veszteség éri őket, amelynek kézhezvétele után fog majd esetleg visszatérni a kérdésre.

Védelmi és támadó katonai szövetséggé való átalakítását követelték a kommunista-ellenes paktumnak a japán kamarában

Tokió, március 8. A Domej ügynökség jelenti, hogy a japán kamara költségvetés vitájában Masairo Kamasima, a seijukai párt vezetője, követelte, hogy a kommunista-ellenes paktumot változtassák át védelmi és támadó katonai szerződéssé. Itagaki hadügyminiszter válaszában kijelentette, hogy a kommunista-ellenes szerződés konszolidálása az Arita külügyminiszter által bejelentett elvek alapján fog megtörténni.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó R. T. nyomása Cluj, Strada Baron L. Pop 10. Telefon: 18-60.

BUN DE IMPRIMAT

Román-lengyel konferencia ül össze a balti—feketetengeri csatorna előkészítésére

BUCURESTI, március 8. A külföldi sajtó nagy fontosságúnak tartja a városi határozatot, amelyben kezdeményezés történt egy a Balti- és a Fekete tengert összekötő csatorna megépítésére. Ennek a csatornának a megépítése kihatással lesz Európa egész gazdasági életére és új utat nyit Eszak-Európa és a Középkélet közlekedése számára. A tárgyalások jegyzőkönyvének megszerkesztése után, a román és lengyel szakértők közös konferenciára ülnek össze, hogy megtárgyalják a nagyszabású terv részleteit.

Macdonald kompromisszumot akar teremteni a zsidók és arabok között

Állítólag a zsidó és arab küldöttségek kölcsönös engedményekkel közelednek egymáshoz

London, március 8. (Rador). Annak ellenére, hogy mértékadó körök teljes titoktartással kezelik az arab és zsidók közti tárgyalásokat, mégis tudni vélük, hogy bizonyos mértékben sikerült közelebb hozni egymáshoz a szélsőséges álláspontokat és kompromisszumot lehet találni hálá Macdonald türelmének.

Kedden este a gyarmatügyi miniszter hivatalos értekezletet tartott a zsidó, egyiptomi, iraki és angol megbízottakkal. Állítólag a zsidók hajlandók belemenni a bevándorlás leszállításába és a földvásárlások korlátozásába. Az arabok, akik nem voltak hajlandók a bevándorlásról tárgyalni, még szigorú korlátozások mellett sem, most pontos számokat kérnek e tekintetben. A legtűskébb kérdés az új palesztinai állam jövőbeni alkotmányának problémája marad. A zsidók a két közösség teljes egyenlőségének biztosítását követelik, míg az arabok szerint az egyenlőség csak egyéni jellegű lehet, a zsidóknak

mint közösségnek azonban csupán aránylagos képviselőket biztosítanak az államban. Ezt az álláspontot a zsidók elfogadhatatlannak tekintik és mereven visszautasítják.

A zsidó delegáció a konferenciáról való távozással fenyegetőzik

Más forrásból származó értesülések szerint a zsidók és arabok között még mindig oly mélyrehatóak az ellentétek, hogy meg egyezésre nem lehet kilátás.

A News Chronicle arról ad hírt, hogy Anglia a jelenlegi palesztinai kormány mellé tárcanéklüli zsidó és arab minisztereket kíván kinevezni. Ezek a miniszterek azonban csak akkor fognak teljes hatással bírni, ha létrejön a zsidó-arab béke. A lap szerint zsidó részről újabb erőfeszítéseket tettek, hogy Angliától engedményeket csikarjanak ki és ezektől az engedményektől tessék függővé, hogy továbbra is részvegyenek a tárgyalásokban.

Taxa postal
 plátá in nu
 No. 244716/92

10. Telefon: 18
 Havonta 110,
 évre 600, egész
 földre: Havon
 félre 12, es
 Hirdetések díj
 „UJ KELET”
 banati zsidósá
 ja. Cikkeink t
 forrás megjelöl

Az új n

Miron Cris
 halála egy pill
 mányzasi akció
 tását. Királyi
 őfelsége Armand
 tereineköt neve
 órával a patriá

Armand Cal
 utáni román
 fiatalabb, legk
 szág ügyének
 lános politikájá
 magának tartó
 a hadügyminis
 lános politika
 kezébe futnak
 lom, valamint
 összes szálai.
 sítése rendkívü

Armand Cal
 zik e rendkívü
 domság jellemz
 felfogó- és itél
 és a szokatlan
 törekény fiziku
 munkabírás.

Ezek a tulaj
 új román polit
 ugyszólván em
 tésére: a belső
 tására és a fel
 Armand Caline
 szerepét vitt,
 nyilván a törté
 Mint a legfelső
 rült 1937 decem
 rium élére, ho
 alatt gondosko
 ról. A beltűgym
 az 5 irányítása
 egységének és
 célzó intézkedé
 páratlan ener
 meg.

A legfelsőbb
 latkozott meg
 mástól esztend
 Miron patriárk
 tes miniszterek
 és ugyszólván
 ruházta fel.

A patriárka
 részt az új all
 nagyszabású ü
 nescu tett
 politikai rend
 eredményeiről.
 laskörü tevéke
 minden terén
 den ágazatába

Különös bü
 mand Calinesc
 valósított refo
 5 rövid minis
 clójának eredet
 tet szentelt C
 a hadsereg h
 hogy azért ve
 az ország fel
 diktált gyors

A közölköt
 ügyi reformok
 nevéhez fűződ
 átfarmálása
 vezető szerep
 Frontjában, a
 Front megszere
 ben a Calinesc

A rendkívü
 igényeltek az
 volt, hogy Ro
 válságosabb fi
 bert, aki h
 Armand Ca
 tétémenyese
 vezet, akire

Erődök

Hága, má
 határozta, h
 délnyugati é

Ez a XXI kongresszus éve! Váltsátok meg a sékelt!